

Suvestinė redakcija nuo 2021-03-16 iki 2021-06-17

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [94-3713](#), i. k. 108503AISAK000I-110

**LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIO PROKURORO
Į S A K Y M A S**

**DĖL REKOMENDACIJŲ DĖL IKITEISMINIO TYRIMO PRADŽIOS IR JOS
REGISTRAVIMO TVARKOS PATVIRTINIMO**

2008 m. rugpjūčio 11 d. Nr. I-110
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo (Žin., 1994, Nr. [81-1514](#); 2003, Nr. [42-1919](#)) 4, 14 ir 16 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Rekomendacijas dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Rekomendacijas dėl naujojo Baudžiamojo proceso kodekso 169 ir 171 straipsnių taikymo, patvirtintas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2003 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. I-47 „Dėl Ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [39-1805](#));

2.2. Ikiteisminio tyrimo pradžios registravimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. I-58 „Dėl Ikiteisminio tyrimo pradžios registravimo tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [39-1807](#));

2.3. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2003 m. gegužės 7 d. nurodymą Nr. N-4 „Dėl nusikalstamų veikų mirties priežastims nustatyti ikiteisminio tyrimo pradžios ir šių nusikalstamų veikų statistinių kortelių pildymo tvarkos“;

2.4. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2007 m. birželio 12 d. įsakymą Nr. I-87 „Dėl Generalinio prokuroro 2003 m. gegužės 7 d. nurodymo Nr. N-4 „Dėl nusikalstamų veikų mirties priežastims nustatyti ikiteisminio tyrimo pradžios ir šių nusikalstamų veikų statistinių kortelių pildymo tvarkos“ pakeitimo;

2.5. *Neteko galios nuo 2015-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [I-288](#), 2014-12-29, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20897

3. P a v e d u Generalinės prokuratūros Kanceliarijai paskelbti šį įsakymą ir rekomendacijas „Valstybės žiniuose“, o Viešųjų ryšių skyriui – prokuratūros interneto svetainėje.

GENERALINIS PROKURORAS

ALGIMANTAS VALANTINAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro
2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. I-110
(Lietuvos Respublikos generalinio
prokuroro 2020 m. gruodžio 23 d. įsakymo
Nr. I-391 redakcija)

REKOMENDACIJOS DĖL IKITEISMINIO TYRIMO PRADŽIOS IR JOS REGISTRAVIMO TVARKOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijos dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos (toliau – Rekomendacijos) nustato reikalavimus, kuriais vadovaujamosi prokuratūroje ir ikiteisminio tyrimo įstaigose pradedant ar atsisakant pradėti ikiteisminį tyrimą ir registruojant jo pradžią.

2. Rekomendacijomis įgyvendinami 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (toliau – Direktyva 2012/29/ES), reikalavimai.

2¹. Sprendžiant su Europos prokuratūros kompetencija susijusius ikiteisminio tyrimo pradžios klausimus, vadovaujamosi 2017 m. spalio 12 d. Tarybos Reglamentu (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (toliau – Reglamentas (ES) 2017/1939).

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) straipsniai, atitinkantys Europos prokuratūros kompetencijos sritį, nurodyti Rekomendacijų 2 priede.

Papildyta punktu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3. Pagrindinės Rekomendacijų sąvokos:

3.1. **Europos prokuratūra** – Europos Sąjungos įstaiga, pagal Reglamente (ES) 2017/1939 nustatytą kompetenciją įgaliota tirti Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančius nusikaltimus ir traukti už juos baudžiamojon atsakomybėn.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3.2. **Ikiteisminio tyrimo įstaiga** – ikiteisminio tyrimo subjektai, išvardyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 165 straipsnyje, ir teritoriniai specializuoti šių subjektų padaliniai, atliekantys ikiteisminį tyrimą.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3.3. **Informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką** – ikiteisminio tyrimo įstaigoje arba prokuratūroje gauta informacija apie rengiamą, daromą ar padarytą nusikalstamą veiką, kurios nepakanka, kad būtų galima nedelsiant priimti sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, arba kurios pakanka tokiam sprendimui priimti, bet ji pateikta anonimiškai, joje nėra duomenų, leidžiančių identifikuoti šią informaciją suteikusį asmenį, arba informacija gauta pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3.4. **Įvykio liudytojas** – asmuo, turintis informacijos apie įvykio aplinkybes.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3.5. Patikslinimas – prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno atliekami su procesinėmis priemonėmis nesusiję proceso veiksmai, kuriais siekiama patikslinti skunde, pareiškime ar pranešime nurodytas faktines veikos aplinkybes, t. y. įvykio vietos apžiūra, liudytojų apklausa, duomenų ar dokumentų pareikalavimas iš valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas, apklausa.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

3.6. Skundas, pareiškimas ar pranešimas apie nusikalstamą veiką (toliau – pareiškimas apie nusikalstamą veiką) – fizinio ar juridinio asmens (toliau – pareiškėjas) kreipimasis į prokuratūrą ar ikiteisminio tyrimo įstaigą žodžiu, raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis, pranešant apie rengiamą, daromą ar padarytą nusikalstamą veiką, nurodant jos padarymo laiką, vietą, būdą, padarinius ir, jei yra žinoma, ją padariusį ir nukentėjusį asmenis.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

II SKYRIUS IKITEISMINIO TYRIMO PRADŽIOS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4. Pareiškimą apie nusikalstamą veiką nagrinėja, patikslinimą atlieka prokuroras padalinio vadovo pavedimu, taip pat ikiteisminio tyrimo pareigūnas, kuriam tokie įgaliojimai suteikti ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovo įsakymu.

5. Sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą gali būti įforminamas:

- 5.1. rezoliucija;
- 5.2. tarnybiniu pranešimu;
- 5.3. prokuroro reikalavimu;
- 5.4. prokuroro nutarimu.

6. Užrašant rezoliuciją ant dokumento ikiteisminis tyrimas pradedamas, kai dokumente yra aiškiai nurodyti galimai padarytos nusikalstamos veikos požymiai. Rezoliucijos tekstas rašomas esamojo laiko pirmuoju asmeniu. Rezoliucijoje turi būti nurodytas veikos kvalifikavimas pagal tam tikrą BK straipsnį (straipsnius), jo dalį (dalis) ir (ar) punktą (punktus), rezoliuciją užrašiusio asmens pareigos, vardas ir pavardė, parašas, rezoliucijos užrašymo data. Rezoliucija gali būti užrašoma ant šių dokumentų:

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

6.1. pareiškimo apie nusikalstamą veiką;

6.2. prokuroro ar ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūno tarnybinio pranešimo, jeigu pagal jį nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas.

7. Tarnybiniu pranešimu ikiteisminis tyrimas pradedamas, kai prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas, vykdydamas teisės aktų nustatytas funkcijas, pats nustato galimai padarytos nusikalstamos veikos požymius, arba informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką gauna pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą. Tarnybiniame pranešime nurodomos nusikalstamos veikos faktinės aplinkybės ir sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą. Sprendimo pradėti ikiteisminį tyrimą tekstas rašomas esamojo laiko pirmuoju asmeniu.

Jeigu informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką gauta pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą, sprendimo pradėti ikiteisminį tyrimą tekste tokią informaciją pateikęs asmuo ir jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžiantys duomenys nenurodomi. Sprendime nurodomas tiriamos nusikalstamos veikos kvalifikavimas pagal tam tikrą BK specialiosios dalies straipsnį, jo dalį ir (ar) punktą.

8. Prokuroro reikalavimu ikiteisminis tyrimas pradedamas, kai prokuroras priima sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą dėl BPK 167 straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų BPK 167 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais. Prokuroro reikalavimas įforminamas atskiru dokumentu arba nutarimu, kuriame nurodomi motyvai, pagrindžiantys, kad veika turi visuomeninę reikšmę ar kad ja padaryta žala asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtą savo interesų.

9. BPK 167 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, kai BK 145 straipsnyje, 149 straipsnio 1 dalyje, 150 straipsnio 1 dalyje, 151 straipsnio 1 dalyje nustatytos nusikalstamos veikos turi smurto artimoje aplinkoje požymių, taip pat tais atvejais, kai BK 140 straipsnio 1 dalyje, 148, 152 ir 165 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos turi smurto artimoje aplinkoje požymių, prokuroro reikalavimas nerašomas, ikiteisminis tyrimas pradedamas ir atliekamas bendra tvarka.

10. Prokuroro nutarimu ikiteisminis tyrimas pradedamas, kai:

10.1. panaikinamas neteisėtas ar nepagrįstas prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą ir priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą, išskyrus Rekomendacijų 11 punkte nurodytą atvejį;

10.2. priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl pagal realiąją ar idealiąją sutaptį padarytų nusikalstamų veikų arba dėl dviejų ar daugiau asmenų padarytų skirtingų nusikalstamų veikų, kai dėl vieno veikų sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą gali būti įforminamas rezoliucija ir (ar) tarnybiniu pranešimu, o dėl kitų veikų – prokuroro reikalavimu.

11. Kai nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą panaikinamas ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo sprendimu, kuriame nurodyti galimai padarytos nusikalstamos veikos požymiai, patikslinimo veiksmai paprastai neatliekami. Tokiu atveju priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą. Sprendimas įforminamas Rekomendacijų 5.1–5.3 papunkčiuose nurodytu būdu.

12. Jei dėl vieno veikų nusprendžiama pradėti ikiteisminį tyrimą, o dėl kitų atsisakoma, nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą surašomas tik dėl tų veikų, kurios nebus tiriamos, o sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl kitų veikų įforminamas atskirai.

III SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS PROKURATŪROJE

13. Apygardų prokuratūrų vyriausieji prokurorai (jų pavaduotojai) darbą organizuoja taip, kad į prokuratūrą darbo valandomis atvykusius pareiškėjus priimtų prokuroras, prokuratūros valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – prokuratūros darbuotojas).

14. Prokuroras ar prokuratūros darbuotojas priima į prokuratūrą atvykusius pareiškėjų rašytinius pareiškimus apie nusikalstamą veiką. Jeigu pareiškėjas pareiškimą pateikia žodžiu, surašomas nustatytos formos protokolą-pareiškimas ir užpildoma pažyma apie pareiškėjo asmens duomenis. Šiuos dokumentus pasirašo pareiškėjas ir pareiškimą priėmęs prokuroras ar prokuratūros darbuotojas.

15. Prieš priimdamas pareiškimą apie nusikalstamą veiką prokuroras ar prokuratūros darbuotojas privalo pareiškėjui pateikti pasirašyti įspėjimą dėl baudžiamosios atsakomybės pagal BK 236 straipsnį už melagingą įskundimą arba pranešimą apie nebūtą nusikaltimą. Toks įspėjimas surašomas kaip atskiras pareiškimas arba įrašomas į protokolą-pareiškimą.

16. Draudžiama atsisakyti priimti pareiškimą apie nusikalstamą veiką motyvuojant tuo, kad:

16.1. jame nurodytos nusikalstamos veikos tyrimo organizavimas priskirtas kitai prokuratūrai;

16.2. toks pareiškimas būtų greičiau išnagrinėtas, jei pareiškėjas tiesiogiai kreiptųsi į ikiteisminio tyrimo įstaigą;

16.3. pareiškėjas pareiškimą apie nusikalstamą veiką pateikė kito asmens interesais, neturėdamas atstovaujamo asmens pavidimo ar įgaliojimo;

16.4. nusikalstama veika prieš asmenį, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, įvykdyta kitoje valstybėje;

16.5. asmens, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, šeimos narys arba artimasis giminaitis mirė dėl nusikalstamos veikos, įvykdytos kitoje valstybėje.

17. Paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę pateiktas pareiškimas apie nusikalstamą veiką turi būti pasirašytas, jame nurodytas pareiškėjo vardas ir pavardė (juridinio asmens pavadinimas), gyvenamosios vietos (buveinės) adresas. Pareiškimе taip pat turėtų būti nurodyti kontaktiniai duomenys ryšiui palaikyti (telefono numeris, elektroninio pašto adresas ar kt.).

18. Jei elektroninių ryšių priemonėmis gautas pareiškimas apie nusikalstamą veiką atitinka Lietuvos vyriausiojo archyvaro patvirtintų ar su juo suderintų elektroninių dokumentų specifikacijų reikalavimus, toks pareiškimas registruojamas ir nagrinėjamas kaip paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę gautas pareiškimas.

19. Jei elektroninių ryšių priemonėmis gauto pareiškimo tikrumas nepatvirtintas saugiu elektroniniu parašu, bet prokuroras turi informacijos, leidžiančios identifikuoti jį pateikusį asmenį, toks pareiškimas turi būti registruojamas ir nagrinėjamas kaip paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę gautas pareiškimas.

20. Pareiškėjo pageidavimu pareiškimo apie nusikalstamą veiką priėmimo faktas patvirtinamas pateikimo metu įteikiant užregistruoto pareiškimo apie nusikalstamą veiką kopiją arba pažymą apie priimtą pareiškimą apie nusikalstamą veiką.

Užregistruoto pareiškimo apie nusikalstamą veiką kopija arba pažyma per tris darbo dienas nuo pageidavimo išreiškimo išsiunčiama elektroniniu paštu arba paštu, jei elektroninio pašto adresas nežinomas.

Pažymoje turi būti trumpai išdėstyta pareiškimo apie nusikalstamą veiką esmė, nurodyta skundo priėmimo data, registracijos numeris, priėmusio prokuratūros darbuotojo vardas ir pavardė, telefono numeris. Pažymą pasirašo pareiškimą priėmęs prokuratūros darbuotojas.

21. Jei prokuratūroje gautas pareiškimas apie nusikalstamą veiką neatitinka Rekomendacijų 3.6 papunktyje ir 17–19 punktuose nustatytų reikalavimų arba jame pateikti tik deklaratyvūs bendro pobūdžio teiginiai, toks pareiškimas laikomas informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką ir neregistruojamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

22. Elektroninių ryšių priemonėmis gauta informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką prokuratūros pareiškimų apie nusikalstamą veiką registre neregistruojama ir tvarkoma vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka.

23. Prokuratūroje gauta informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per penkias darbo dienas perduota (persiūsta arba perduotas gautas pranešimas žodžiu) policijai, specializuotai ikiteisminio tyrimo įstaigai ar kriminalinės žvalgybos subjektui, atsižvelgiant į nusikalstamos veikos pobūdį. Šio punkto nuostatos taikomos neatsižvelgiant į tai, kuriam prokurorui ar prokuratūros darbuotojui tokia informacija buvo adresuota. Jei žinoma pareiškėjo kontaktinė informacija, būtina jam pranešti, kad jo pateikta informacija perduota nagrinėti kompetentingai institucijai.

24. Prokuratūroje gauta informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką prokuratūros ar jos padalinio vadovo (jo pavaduotojo) sprendimu gali būti registruojama kaip pareiškimas apie nusikalstamą veiką ir nagrinėjama, jei nurodytos faktinės aplinkybės gali būti patikslintos ir nežinant pareiškėjo asmens duomenų. Jei atlikus patikslinimą nustatoma, kad veika neturi nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, surašomas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Pranešimas apie pareiškimo nagrinėjimą pareiškėjui nesiunčiamas.

25. Jei prokuratūroje gautame pareiškimе išdėstyti klausimai nepriskiriami prokuratūros kompetencijai arba gautas pareiškimas ne apie nusikalstamą veiką, toks pareiškimas nagrinėjamas Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2020 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. I-103 „Dėl Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nustatyta tvarka.

26. Prokuratūroje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką užregistruojami dokumentų valdymo sistemoje bendrame pareiškimų registre ir prokuratūros ar jos padalinio vadovo (jo pavaduotojo) pavedimu ne vėliau kaip per dvi darbo dienas perduodami nagrinėti pagal kompetenciją prokurorui ar kitai prokuratūrai arba, įgyvendinant Direktyvos 2012/29/ES 17 straipsnį, per penkias darbo dienas persiunčiami valstybės narės, kurioje įvykdyta nusikalstama veika, kompetentingai valdžios institucijai, kai nėra teisinio pagrindo pradėti baudžiamąjį procesą Lietuvoje.

27. Jeigu apygardos prokuratūroje gautame pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti veikos, kuri priklauso Europos prokuratūros kompetencijai, požymiai, toks pareiškimas ne vėliau kaip per dvi darbo dienas perduodamas Generalinei prokuratūrai, o ji šią informaciją perduoda Europos prokuratūrai

Papildyta punktu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

28. Generalinėje prokuratūroje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką, patenkančią į Europos prokuratūros kompetencijos sritį, perduodami nagrinėti Europos prokuratūrai. Persiūsdama tokį pareiškimą Europos prokuratūrai Generalinė prokuratūra turi apie tai informuoti pareiškėją

Papildyta punktu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

29. Jeigu Europos prokuratūra nusprendžia netirti jai perduoto pareiškimo apie nusikalstamą veiką ir nepriėmusi proceso sprendimo jį grąžina Generalinei prokuratūrai, toks pareiškimas toliau nagrinėjamas Rekomendacijose nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

30. Generalinėje prokuratūroje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką, kurios tyrimą turėtų atlikti apygardos prokuratūros specializuotas skyrius, apygardos prokuratūros apylinkės prokuratūra ar tos prokuratūros tiesiogiai kontroliuojama ikiteisminio tyrimo įstaiga, ne vėliau kaip per dvi darbo dienas gali būti perduodami nagrinėti apygardos prokuratūrai ar jos padaliniui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

31. Apygardos prokuratūros apylinkės prokuratūroje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką, kurios tyrimą turėtų atlikti (organizuoti) apygardos prokuratūros specializuotas skyrius, ne vėliau kaip per dvi darbo dienas perduodami atitinkamam apygardos prokuratūros specializuotam skyriui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

32. Jei pareiškimas apie nusikalstamą veiką perduodamas teritorinei prokuratūrai ar jos padaliniui, pareiškėjui apie perdavimą nepranešama. Proceso sprendimą priima ir atsakymą pareiškėjui pateikia prokuroras, kuriam pavesta nagrinėti pareiškimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

33. Prokuratūroje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką prokuratūros ar jos padalinio vadovo (jo pavaduotojo) sprendimu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo gavimo prokuratūroje dienos gali būti persiunčiami nagrinėti pagal kompetenciją ikiteisminio tyrimo įstaigai. Apie pareiškimo persiuntimą ikiteisminio tyrimo įstaigai pranešama pareiškėjui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

34. Draudžiama pareiškimą apie nusikalstamą veiką perduoti nagrinėti prokurorui ar ikiteisminio tyrimo pareigūnui, kurio veiksmai skundžiami, taip pat jei yra BPK 58 straipsnyje numatyti nušalinimo pagrindai. Prokuroras, kuriam pavesta nagrinėti pareiškimą apie nusikalstamą veiką, esant BPK 58 straipsnyje nurodytiems nušalinimo pagrindams, privalo nedelsdamas apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

35. Jei pareiškėjas ar asmuo, kurio interesais buvo pateiktas pareiškimas apie nusikalstamą veiką, gyvena kitos apygardos prokuratūros ar kito jos padalinio veiklos teritorijoje, tai prokuratūrai, jos padaliniui ar ikiteisminio tyrimo įstaigai gali būti pavedama atlikti pareiškimo patikslinimą, jei to nebuvo galima atlikti pareiškimo priėmimo metu.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

36. Pareiškimas apie nusikalstamą veiką nagrinėjamas BPK 166, 167, 168 straipsniuose ir Rekomendacijose nustatyta tvarka, neatsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nesuformulavo reikalavimo pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

37. Pareiškimai apie nusikalstamą veiką, surašyti ne valstybine kalba, išverčiami į valstybinę kalbą. Jei pareiškimą nagrinėjančiam prokurorui jo turinys yra suprantamas, vertimas atliekamas tais atvejais, kai tyrimo medžiaga pateikiama proceso dalyviui, nesuprantančiam neišversto dokumento, arba teismui. Atsakymas pareiškėjui pateikiamas valstybine kalba.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

38. Jei nėra pagrindo pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodytus faktus vertinti kaip akivaizdžiai neteisingus, atlikti pareiškimo patikslinimą ir nėra aiškių BPK 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, prokuroras nedelsdamas, bet ne ilgiau kaip per 10 dienų nuo pareiškimo apie nusikalstamą veiką gavimo priima sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

39. Ikiteisminio tyrimo įstaigoje gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką, dėl kurios Europos prokuratūra galėtų pasinaudoti savo kompetencija, ne vėliau kaip per dvi darbo dienas perduodami Generalinei prokuratūrai ir apie tai informuojamas pareiškėjas. Generalinė prokuratūra šią informaciją perduoda Europos prokuratūrai ir apie tai informuoja pareiškėją.

Papildyta punktu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

40. Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nenurodyta pakankamai duomenų apie faktines veikos aplinkybes, kuriais remiantis būtų galima priimti sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, prokuroras, vadovaudamasis BPK 168 straipsnio 1 dalimi, gali pats atlikti patikslinimą arba pavesti atskirus proceso veiksmus pagal kompetenciją atlikti ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui. Proceso sprendimą priima prokuroras.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

41. Patikslinimo metu proceso veiksmai turi būti atlikti per kuo trumpesnę terminą. Proceso sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo pareiškimo prokuratūroje gavimo. Šie terminai skaičiuojami nuo pareiškimo apie nusikalstamą veiką gavimo prokuratūroje dienos ir negali būti pratęsti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

42. Patikslinimo metu gali būti atliekami tik šie su procesinėmis prievartos priemonėmis nesusiję BPK 168 straipsnio 1 dalyje nurodyti proceso veiksmai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

42.1. įvykio vietos apžiūra;

42.2. įvykio liudytojų apklausa;

42.3. duomenų ar dokumentų reikalavimas iš valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas;

42.4. pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas, apklausa.

43. Atliekant patikslinimą vadovaujamas BPK 168 straipsnio 1 dalimi ir atliekamą proceso veiksmą reglamentuojančiuose BPK straipsniuose nustatyta tokio veiksmo atlikimo tvarka. Patikslinimo metu draudžiama taikyti procesines prievartos priemones.

Įvykio liudytojui negalima taikyti BPK 142 straipsnyje numatyto atvesdinimo, BPK 163 straipsnyje numatytų baudų, arešto, taip pat apie tokių priemonių taikymą įspėti kviečiant įvykio liudytoją į apklausą. Negali būti atliekamas objektų, nesančių įvykio vietoje, tyrimas, asmens būsto ar tarnybinių patalpų, kurios nėra įvykio vieta, apžiūra, nepilnamečių ir BPK 82 straipsnyje numatytų liudytojų apklausa ir kiti BPK 168 straipsnio 1 dalyje nenurodyti proceso veiksmai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

44. Patikslinimas ir jo metu gauti duomenys įforminami:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

44.1. įvykio vietos apžiūra – įvykio vietos apžiūros protokolu;

44.2. įvykio liudytojo, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas, apklausa – liudytojo apklausos protokolu;

44.3. reikalavimas pateikti daiktus ar dokumentus – raštu, kuris siunčiamas adresatui, o nuorašas pridedamas prie pareiškimo nagrinėjimo medžiagos (jei atsakymas gaunamas paprastu, elektroniniu paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę, atskiro įforminimo nereikia, o jei pareigūnas ar fizinis asmuo reikalaujamą objektą pateikia be lydraščio, surašomas daiktų ar dokumentų pateikimo protokolas).

45. Jei aukštesnysis prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas ar teismas panaikina nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą ir grąžina surinktą medžiagą patikslinti, BPK 168 straipsnio 1 dalyje nustatytas 10 dienų terminas proceso veiksams atlikti ir sprendimui priimti skaičiuojamas iš naujo nuo sprendimo gavimo papildomai vertinti prokuratūroje ar ikiteisminio tyrimo įstaigoje dienos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

46. Prokuratūroje pradėtas ikiteisminis tyrimas teisės aktų nustatyta tvarka užregistruojamas Integruotoje baudžiamojo proceso informacinėje sistemoje (toliau – IBPS), nurodant:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

46.1. ikiteisminio tyrimo numerį;

46.2. ikiteisminio tyrimo pradžios datą;

46.3. fizinio ar juridinio asmens, pranešusio apie nusikalstamą veiką, duomenis;

46.4. prokuroro, pradėjusio arba atliekančio ikiteisminį tyrimą, vardą ir pavardę;

46.5. trumpą nusikalstamos veikos aprašymą ir kvalifikavimą;

46.6. prirėkus ir kitus prokuratūros veiklai būtinus duomenis.

47. Apie pradėtą ikiteisminį tyrimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešama pareiškėjui ar jo atstovui jo nurodytu elektroninio pašto adresu. Jei pareiškėjo ar jo atstovo elektroninio pašto adresas nežinomas, pranešimas siunčiamas paštu. Prie ikiteisminio tyrimo medžiagos turi būti pridėtas pranešimo nuorašas. Jei pranešama elektroniniu paštu, pridedama elektroninio laiško, patvirtinančio pranešimo išsiuntimą, patvirtinta kopija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

48. Priėmęs sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, prokuroras (jeigu neatliks pats) arba aukštesnysis prokuroras turi išspręsti pavedimo atlikti tyrimą prokurorui ar ikiteisminio tyrimo įstaigai klausimą (BPK 169 straipsnio 2 dalis, 174 straipsnio 1 ir 2 dalys). Pavedimas atlikti ikiteisminį tyrimą gali būti įforminamas rezoliucija ant gauto pareiškimo apie nusikalstamą veiką, tarnybinio pranešimo, prokuroro nutarimo ar reikalavimo rezoliucinėje dalyje arba atskiru dokumentu.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

49. Kai ikiteisminio tyrimo metu nustatoma kitos nusikalstamos veikos, dėl kurios nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, požymių, priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą. Tyrimas pradedamas užrašant rezoliuciją ant gauto papildomo pareiškimo apie kitą nusikalstamą veiką, ikiteisminio tyrimo pareigūno tarnybinio pranešimo, jei pagal jį nebuvo pradėtas tyrimas, arba surašant tarnybinį pranešimą, prokuroro nutarimą ar reikalavimą. Jei paaiškėjusi nusikalstama veika bus tirama anksčiau pradėtame ikiteisminiame tyrime, ši aplinkybė nurodoma rezoliucijoje, tarnybiniame pranešime arba prokuroro nutarime ar reikalavime. Pradėjęs naujai paaiškėjusios nusikalstamos veikos ikiteisminį tyrimą, prokuroras turi užpildyti nusikalstamos veikos statistinę kortelę.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

50. Prokurorui išnagrinėjus prokuratūroje gautą pareiškimą apie nusikalstamą veiką ir padarius išvadą, kad nurodytus faktus net ir nepradėjus ikiteisminio tyrimo reikia vertinti kaip akivaizdžiai neteisingus arba yra aiškos BPK 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, nedelsiant, bet ne ilgiau kaip per 10 dienų nuo pareiškimo apie nusikalstamą veiką gavimo priimamas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Duomenys apie nusikalstamą veiką vertinami kaip akivaizdžiai neteisingi, jei pareiškime nurodyti faktai yra akivaizdžiai netikri ir jų patikimumui nustatyti nereikia atlikti ikiteisminio tyrimo. Tokiu atveju sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą priimamas BPK 168 straipsnyje nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

51. Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti požymiai veikos, kurią pareiškėjas klaidingai vertina kaip nusikalstamą, arba nurodyta veika neatitinka visų būtinų konkrečios nusikalstamos veikos sudėties požymių, arba išdėstyti deklaratyvaus turinio teiginiai, grindžiami ne faktiniais duomenimis, bet samprotavimais ar prielaidomis, sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą priimamas BPK 168 straipsnyje nustatyta tvarka ir vienu ar keliais BPK 3 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

52. Nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nuorašas ne vėliau kaip kitą darbo dieną išsiunčiamas pareiškėjui jo nurodytu elektroninio pašto adresu. Jei pareiškėjo ar jo atstovo

elektroninio pašto adresas pareiškimе nenurodytas, pranešimas siunčiamas paštu. Nutarime turi būti išaiškinta jo apskundimo tvarka ir terminai. Prie pareiškimo apie nusikalstamą veiką nagrinėjimo medžiagos turi būti pridėtas lydraščio nuorašas. Jei nutarimas siunčiamas elektroniniu paštu, pridedama elektroninio laiško, patvirtinančio nutarimo išsiuntimą, patvirtinta kopija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

53. Gavęs pareiškimą apie nusikalstamą veiką, kurią galimai padarė asmuo, kurio atžvilgiu ikiteisminį tyrimą pagal įstatymus gali pradėti tik generalinis prokuroras ar (ir) generalinio prokuroro pavaduotojas, prokuroras išnagrinėja tokį pareiškimą ir nustatęs, kad yra pagrindas pradėti ikiteisminį tyrimą, visą surinktą medžiagą su išvada perduoda generaliniam prokurorui arba generalinio prokuroro pavaduotojui sprendimui pradėti ikiteisminį tyrimą priimti.

Nustatęs, kad pareiškime nurodyti duomenys yra akivaizdžiai neteisingi arba yra aiškos BPK 3 straipsnyje nustatytos aplinkybės, prokuroras priima nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

54. Prokuratūroje gavus pareiškėjo ar jo teisėto atstovo pareiškimą apie nusikalstamą veiką, kuriame nurodytos iš esmės tokios pačios faktinės aplinkybės kaip ir anksčiau prokuratūroje ar ikiteisminio tyrimo įstaigoje gautame pareiškėjo ar jo teisėto atstovo pareiškime, dėl kurio jau priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, toks pareiškimas laikomas kartotiniu, naujas nutarimas nepriimamas, o pareiškėjui ar jo teisėtam atstovui atsakoma Apraše nustatyta tvarka. Kito asmens pateiktas pareiškimas apie tą pačią nusikalstamą veiką nelaikomas kartotiniu ir turi būti nagrinėjamas bendra tvarka, tačiau priimant nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą galima remtis tuo, kad jau yra priimtas nutarimas, kuriuo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą pagal kito asmens skundą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

55. Jei gaunamas pareiškimas apie nusikalstamą veiką, dėl kurios jau yra pradėtas ikiteisminis tyrimas, naujas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas, o gautas pareiškimas pridedamas prie ikiteisminio tyrimo medžiagos ir apie tai pranešama pareiškėjui.

Pareiškimas apie nusikalstamą veiką gali būti pridedamas prie ikiteisminio tyrimo medžiagos nepriimant atskiرو sprendimo pradėti ikiteisminį tyrimą tik tuo atveju, kai pareiškimas pateiktas dėl tų pačių nusikalstamų veikų, dėl kurių atliekamas ikiteisminis tyrimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

56. Atsisakius pradėti ikiteisminį tyrimą BPK 168 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir esant duomenų apie administracinį nusižengimą, prokuroras ne vėliau kaip per penkias darbo dienas motyvuotu nutarimu perduoda turimą medžiagą įgaliotai institucijai administracinio nusižengimo teisenai pradėti ir apie tai informuoja pareiškėją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

57. Jei atsisakius pradėti ikiteisminį tyrimą nustatomi viešojo intereso pažeidimo požymiai, prokuroras imasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatyme nustatytų priemonių.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

58. Jei prokuratūroje gautame pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti faktai apie administracinį, tarnybinį ar drausminį nusižengimą ir pareiškėjas neprašo pradėti ikiteisminio

tyrimo, nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas. Pareiškimas apie administracinį nusižengimą ne vėliau kaip per penkias darbo dienas persiunčiamas pagal kompetenciją Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 589 straipsnyje nurodytiems asmenims, turintiems teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, o pareiškimas apie tarnybinį ar drausminį nusižengimą – jį nagrinėti kompetentingai institucijai ar asmeniui. Persiunčiant pareiškimą kitai institucijai privaloma apie tai informuoti pareiškėją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

59. Ikiteisminis tyrimas pradedamas, kai yra pagrindas manyti, kad veikoje yra nusikalstamos veikos požymių. Visais kitais atvejais gali būti sprendžiama dėl administracinio nusižengimo teisenos ANK tvarka inicijavimo arba tarnybinės ar drausminės atsakomybės taikymo procedūros inicijavimo. Vėliau paaiškėjus, kad galimai padaryta nusikalstama veika (pavyzdžiui, kilę padariniai suponuoja baudžiamąją atsakomybę), pradedamas ikiteisminis tyrimas, o ANK tvarka arba tarnybinės ar drausminės atsakomybės taikymo procedūros metu gauta medžiaga ar jos patvirtintos kopijos pridedama prie ikiteisminio tyrimo medžiagos. Kai nubaudus asmenį ANK tvarka paaiškėja, kad jo padarytoje veikoje yra nusikalstamos veikos požymių, prokuratūroje dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo sprendžiama bendra tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

IV SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS IKITEISMINIO TYRIMO ĮSTAIGOJE

60. Ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovas darbą organizuoja taip, kad įstaigoje darbo valandomis, o policijoje visą parą dirbtų darbuotojas, galintis priimti pareiškimus apie nusikalstamą veiką ir informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, pavesti ikiteisminio tyrimo pareigūnui atlikti neatidėliotiną informacijos patikrinimą, priimti sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, persiųsti pareiškimus apie nusikalstamą veiką valstybės narės, kurioje įvykdyta nusikalstama veika, kompetentingai valdžios institucijai arba nedelsiant perduoti pareigūnui, turinčiam teisę persiųsti tai valstybės narės, kurioje įvykdyta nusikalstama veika, kompetentingai valdžios institucijai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

61. Rekomendacijų 60 punkte nurodytas darbuotojas gautą informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką užregistruoja ikiteisminio tyrimo įstaigoje nustatyta tvarka ir organizuoja neatidėliotiną jos patikrinimą. Elektroninių ryšių priemonėmis gauta informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką archyvuojama įstaigos vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

62. Neatidėliotiną informacijos patikrinimą atliekantis ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūnas veikia ikiteisminio tyrimo įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir privalo kuo greičiau nuvykti į nurodytą vietą ar pas informaciją suteikusį asmenį arba kitais būdais įsitikinti, ar informacija yra tikra.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

63. Neatidėliotino informacijos patikrinimo metu ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūnams draudžiama nepradėjus ikiteisminio tyrimo ir nepriėmus atitinkamų procesinių sprendimų taikyti procesines prievartos priemones (pavyzdžiui, kratą, poėmį ir kt.), išskyrus asmens, kuris buvo užkluptas darant nusikalstamą veiką ar tuoj po jos padarymo, laikiną sulaikymą. Negali būti atliekamas objektų, nesančių įvykio vietoje, tyrimas, asmens būsto ar tarnybinių patalpų, kurios nėra įvykio vieta, apžiūra.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

64. Jei atlikdamas neatidėliotiną informacijos patikrinimą ikiteisminio tyrimo pareigūnas nustato nusikalstamos veikos požymius, jis gali pats pradėti ikiteisminį tyrimą (surašydamas tarnybinių pranešimą) ir atlikti tyrimo veiksmus arba turi nedelsdamas kreiptis į atsakingą darbuotoją, turintį teisę pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

65. Jei prieš pradėdant ikiteisminį tyrimą pirminiai veiksmai atlikti vadovaujantis ANK ar ikiteisminio tyrimo įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, gauti duomenys fiksuojami ir pridedami prie pradėto ikiteisminio tyrimo medžiagos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

66. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, grįžęs į ikiteisminio tyrimo įstaigą, surašo ir pateikia atsakingam asmeniui tarnybinių pranešimą, kuriame nurodo informaciją apie pradėtą ikiteisminį tyrimą ir atliktus proceso veiksmus. Tarnybinis pranešimas registruojamas įstaigoje nustatyta tvarka. Pradėtas ikiteisminis tyrimas nustatyta tvarka užregistruojamas IBPS.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

67. Neatidėliotino informacijos patikrinimo metu nustatčius, kad tikrinta informacija nepasitvirtino, ją tikrinęs pareigūnas apie tai praneša atsakingam darbuotojui, kuris padaro įrašą atitinkamame informacijos registre. Tokiu atveju nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

68. Elektroninių ryšių priemonėmis gauta informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, siekiant užfiksuoti jai tirti reikšmingus duomenis, gali būti tikrinama BPK 168 straipsnio 1 dalyje numatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

69. Jei pareiškėjas pareiškimą apie nusikalstamą veiką pageidauja pateikti žodžiu, prieš pradėdant pildyti protokolą-pareiškimą, pareiškėjas pasirašytinai įspėjamas dėl baudžiamosios atsakomybės pagal BK 236 straipsnį už melagingą įskundimą arba pranešimą apie nebūtą nusikaltimą. Įspėjimas įforminamas atskiru dokumentu arba įrašomas į protokolą-pareiškimą.

Jei surašomas elektroninis protokolą-pareiškimas, pareiškėjas taip pat įspėjamas dėl baudžiamosios atsakomybės pagal BK 236 straipsnį už melagingą įskundimą arba pranešimą apie nebūtą nusikaltimą. Pareiškėjas tai patvirtina pasirašydamas specialiaame protokolo-pareiškimo priede.

Jei pareiškėjas apklausiamas kaip liudytojas, pildoma liudytojo (pareiškėjo) asmens duomenų pažyma ir pareiškėjo teisių ir pareigų išaiškinimo protokolai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

70. Prieš priimant pareiškimą apie nusikalstamą veiką, pildomas atskiras įspėjimas dėl atsakomybės už melagingą įskundimą ar pranešimą apie nebūtą nusikaltimą (BK 236 straipsnis).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

71. Draudžiama atsisakyti priimti pareiškimą apie nusikalstamą veiką motyvuojant tuo, kad:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

71.1. veikos tyrimas priskiriamas kitai teritorinei, aukštesnės pakopos ar specializuotai ikiteisminio tyrimo įstaigai;

71.2. pareiškėjas pareiškimą pateikė kito asmens interesais, neturėdamas atstovaujamo asmens pavidimo ar įgaliojimo;

71.3. nusikalstama veika prieš asmenį, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, įvykdyta kitoje valstybėje;

71.4. asmens, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, šeimos narys arba artimasis giminaitis mirė dėl nusikalstamos veikos, įvykdytos kitoje valstybėje.

72. Ikiteisminio tyrimo įstaigoje paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę gautas pareiškimas apie nusikalstamą veiką turi būti pasirašytas, jame nurodytas pareiškėjo vardas ir pavardė (juridinio asmens pavadinimas), gyvenamosios vietos (būstinės) adresas. Pareiškite taip pat turėtų būti nurodyti kontaktiniai duomenys ryšiui palaikyti (telefono numeris, elektroninio pašto adresas ar kt.).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

73. Elektroninių ryšių priemonėmis gauti pareiškimai apie nusikalstamą veiką, jeigu jie atitinka Lietuvos vyriausiojo archyvaro patvirtintų ar su juo suderintų elektroninių dokumentų specifikacijų reikalavimus, registruojami ir nagrinėjami kaip ir paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę gauti pareiškimai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

74. Jei elektroninių ryšių priemonėmis gauto pareiškimo apie nusikalstamą veiką tikrumas nepatvirtintas saugiu elektroniniu parašu, bet ikiteisminio tyrimo pareigūnas turi informacijos, leidžiančios identifikuoti pareiškimą pateikusį asmenį, toks pareiškimas nagrinėjamas kaip ir paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę gauti pareiškimai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

75. Pareiškėjo pageidavimu pareiškimo apie nusikalstamą veiką priėmimas patvirtinamas pareiškėjui įteikiant užregistruoto pareiškimo kopiją arba per tris darbo dienas nuo pageidavimo išreiškimo išsiunčiant elektroniniu paštu arba paštu, jei elektroninio pašto adresas nežinomas, pažymą apie priimtą pareiškimą.

Pažymoje turi būti trumpai išdėstyta pareiškimo esmė, nurodyta pareiškimo priėmimo data, registracijos numeris, priėmusio darbuotojo vardas ir pavardė, telefono numeris. Pažymą pasirašo pareiškimą priėmęs darbuotojas. Pažyma registruojama ikiteisminio tyrimo įstaigos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

76. Jeigu ikiteisminio tyrimo įstaigoje gautas pareiškimas apie nusikalstamą veiką neatitinka Rekomendacijų 3.6 papunktyje ir 72–74 punktuose nustatytų reikalavimų arba jame pateikti tik

deklaratyvūs, bendro pobūdžio teiginiai, toks pareiškimas laikomas informacija apie galimai padarytą nusikalstamą veiką (tikrinama Rekomendacijų 61–67 punktuose nustatyta tvarka) ir neregistruojamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

77. Ikiteisminio tyrimo įstaigoje gauti anoniminiai pareiškimai apie nusikalstamą veiką įstaigos arba jos padalinio vadovo (jo pavaduotojo) sprendimu gali būti nagrinėjami, jeigu juose nurodyta informacija (faktinės aplinkybės) gali būti patikslinta ir nežinant pareiškėjo asmens duomenų. Jei atlikus informacijos patikslinimą nustatoma, kad anoniminiame pareiškime nurodytoje veikoje nėra nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, surašomas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Pranešimas apie tokio pareiškimo nagrinėjimą pareiškėjui nesiunčiamas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

78. Draudžiama ikiteisminio tyrimo įstaigoje gautą pareiškimą apie nusikalstamą veiką persiųsti nagrinėti kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai. Esant pagrindui į kitą ikiteisminio tyrimo įstaigą galima kreiptis tik dėl BPK 168 straipsnio 1 dalyje nurodytų patikslinimo veiksmų atlikimo.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

79. Ikiteisminio tyrimo įstaiga, gavusi pareiškimą apie nusikalstamą veiką, kurį pagal kompetenciją turėtų nagrinėti kita ikiteisminio tyrimo įstaiga, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per penkias darbo dienas jį išsiunčia kompetentingai prokuratūrai spręsti, kuriai ikiteisminio tyrimo įstaigai pavesti nagrinėti pareiškimą apie nusikalstamą veiką.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

80. Ikiteisminio tyrimo įstaiga, gavusi kitoje valstybėje narėje nukentėjusio asmens, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, arba asmens, kuris dėl nusikalstamos veikos mirė kitoje valstybėje narėje, šeimos nario ar artimojo giminaičio, kurio gyvenamoji vieta Lietuvoje, pareiškimą apie nusikalstamą veiką, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per penkias darbo dienas jį išsiunčia kompetentingai tos valstybės narės, kurioje įvykdyta nusikalstama veika, valdžios institucijai, kai nėra teisinio pagrindo pradėti baudžiamąjį procesą Lietuvoje (įgyvendinant Direktyvos 2012/29/ES 17 straipsnį).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

81. Draudžiama pareiškimą apie nusikalstamą veiką perduoti nagrinėti ikiteisminio tyrimo pareigūnui, kurio veiksmai skundžiami, taip pat kai yra BPK 58 straipsnyje nustatyti nušalinimo pagrindai. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, kuriam pavesta nagrinėti pareiškimą apie nusikalstamą veiką, esant BPK 58 straipsnyje nustatytiems nušalinimo pagrindams, privalo nedelsdamas apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

82. Pareiškimai apie nusikalstamą veiką, parašyti ne valstybine kalba, išverčiami į valstybinę kalbą. Jei pareiškimas apie nusikalstamą veiką parašytas jį nagrinėjančiam pareigūnui suprantama kalba, vertimas atliekamas tais atvejais, kai tyrimo medžiaga pateikiama teismui, prokuratūrai ar proceso dalyviui, nesuprantančiam neišversto dokumento.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

83. Pareiškimas apie nusikalstamą veiką nagrinėjamas vadovaujantis Rekomendacijų nuostatomis ir neatsižvelgiant į tai, kad ikiteisminio tyrimo įstaigoje gautuose dokumentuose pareiškėjas nesuformulavo reikalavimo pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

84. Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti faktai negali būti vertinami kaip akivaizdžiai neteisingi, nėra aiškių BPK 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių ir nėra pagrindo atlikti pareiškimo patikslinimo, ikiteisminio tyrimo pareigūnas nedelsdamas, bet ne ilgiau kaip per 10 dienų nuo pareiškimo gavimo ikiteisminio tyrimo įstaigoje priima sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

85. Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nepakanka duomenų, kuriais remiantis būtų galima priimti sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, vadovaudamasis BPK 168 straipsnio 1 dalimi, gali atlikti patikslinimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

86. Patikslinimo metu proceso veiksmai turi būti atlikti per kuo trumpesnę terminą. Proceso sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 10 dienų. Šie terminai skaičiuojami nuo pareiškimo gavimo ikiteisminio tyrimo įstaigoje dienos ir negali būti pratęsti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

87. Patikslinimo metu gali būti atliekami tik Rekomendacijų 42 punkte nurodyti su procesinėmis prievartos priemonėmis nesusiję proceso veiksmai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

88. Jei į ikiteisminio tyrimo įstaigą atvykusio pareiškėjo pateiktame pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodytos nepakankamai aiškos faktinės aplinkybės, ikiteisminio tyrimo pareigūnas turi pasiūlyti pareiškėjui iškart jas patikslinti ir atlikti liudytojo apklausą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

89. Atliekant patikslinimą vadovujamasi BPK 168 straipsnio 1 dalimi ir atliekamą proceso veiksmą reglamentuojančiuose BPK straipsniuose nustatyta proceso veiksmo atlikimo tvarka. Patikslinimo metu draudžiama taikyti procesines prievartos priemones. Įvykio liudytojui negalima taikyti atvesdinimo (BPK 142 straipsnis), baudų, arešto (BPK 163 straipsnis), taip pat apie tokių priemonių taikymą įspėti kviečiant įvykio liudytoją į apklausą. Negali būti atliekamas objektų, nesančių įvykio vietoje, tyrimas, asmens būsto ar tarnybinių patalpų, kurios nėra įvykio vieta, apžiūra, nepilnamečių ir BPK 82 straipsnyje nurodytų liudytojų apklausa bei kiti BPK 168 straipsnio 1 dalyje nenurodyti proceso veiksmai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

90. Įvykio vietoje nustatomi asmenys, galintys pateikti reikšmingą nusikalstamai veikai tirti informaciją. Jei pokalbių su tokiais asmenimis metu nustatoma, kad jų parodymai nereikšmingi,

surašomas tarnybinis pranešimas, nurodant asmenų, su kuriais kalbėta, vardus ir pavardes, gimimo datas, gyvenamųjų vietų adresus, kontaktinius duomenis ir priežastis, dėl kurių apklausa netikslinga. Turi būti siekiama, kad įvykio vietoje per kuo trumpesnę laiką nuo pareiškimo apie nusikalstamą veiką gavimo būtų atlikti visi reikalingi neatidėliotini veiksmai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

91. Patikslinimo atlikimas ir jo metu gauti duomenys įforminami:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

91.1. įvykio vietos apžiūra – įvykio vietos apžiūros protokolu;

91.2. įvykio liudytojo, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas pareiškimas apklausa, – liudytojo apklausos protokolu;

91.3. reikalavimas pateikti daiktus ar dokumentus – raštu, kuris siunčiamas adresatui, o jo nuorašas pridedamas prie pareiškimo apie nusikalstamą veiką nagrinėjimo medžiagos (jei atsakymas gaunamas paprastu, elektroniniu paštu ar per pasiuntinių paslaugas teikiančią įmonę, atskiros įforminimo nereikia, o jei pareigūnas ar fizinis asmuo reikalaujamą objektą pateikia be lydraščio, surašomas daiktų ar dokumentų pateikimo protokolas).

92. Jeigu prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas ar teismas panaikina priimtą nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą ir grąžina surinktą medžiagą patikslinti, BPK 168 straipsnio 1 dalyje nustatytas 10 dienų terminas proceso veiksams atlikti ir procesiniam sprendimui priimti skaičiuojamas iš naujo nuo medžiagos gavimo papildomai vertinti ikiteisminio tyrimo įstaigoje dienos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

93. Pradėjus ikiteisminį tyrimą, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovas paveda jį atlikti vienam ar keliems tos pačios įstaigos ikiteisminio tyrimo pareigūnams, iki prokuroras priims sprendimą dėl tolesnio tyrimo vietos. Rezoliucijos pavesti atlikti ikiteisminį tyrimą tekstas rašomas Rekomendacijų 6 punkte nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

94. Pradėjus ikiteisminį tyrimą, asmuo, kuriam nusikalstama veika padaryta fizinė, turtinė ar moralinė žala, nutarimu pripažįstamas nukentėjusiuoju. Asmens, kuris dėl nusikalstamos veikos patyrė turtinę ar neturtinę žalą, apklausoje turi būti išsiaiškinta, ar jis pageidauja pareikšti civilinį ieškinį. Jei pirminėje tyrimo stadijoje asmuo ieškinio nepareiškia, ši jo pozicija turi būti įtraukta į apklausos protokolą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

95. Apie pradėtą ikiteisminį tyrimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešama pareiškėjui jo nurodytu elektroninio pašto adresu. Jei pareiškėjo ar jo atstovo elektroninio pašto adresas nežinomas, pranešimas siunčiamas paštu. Prie ikiteisminio tyrimo medžiagos turi būti pridėtas pranešimo nuorašas. Jei pranešama elektroniniu paštu, pridedama elektroninio laiško, patvirtinančio pranešimo išsiuntimą, kopija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

96. Pradėjus ikiteisminį tyrimą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie tai informuojamas pareiškėjas ir prokuroras. Pranešime prokurorui nurodoma:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

- 96.1. ikiteisminio tyrimo įstaigos, pradėjusios ikiteisminį tyrimą, pavadinimas;
- 96.2. ikiteisminio tyrimo numeris ir jo pradėjimo pagrindas (skundas, pareiškimas, pranešimas apie nusikalstamą veiką);
- 96.3. pareiškėjo (nukentėjusiojo) asmens duomenys;
- 96.4. trumpas tiriamos nusikalstamos veikos aprašymas ir preliminarus kvalifikavimas;
- 96.5. įtariamo asmens duomenys (jei yra žinomi);
- 96.6. ar yra galimybė taikyti supaprastintą procesą;
- 96.7. ar yra galimybė taikyti formalizuotą procesą;
- 96.8. ar reikia sudaryti tyrimo grupę iš skirtingų ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų.
- 96.9. nepilnamečių asmenų duomenys.

97. Ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovas, gavęs prokuroro pavedimą atlikti ikiteisminį tyrimą (kai pradėjo prokuroras BPK 169 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka arba kita ikiteisminio tyrimo įstaiga BPK 171 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka), paveda jį atlikti ikiteisminio tyrimo pareigūnui (pareigūnams).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

98. Ikiteisminio tyrimo metu atlikti proceso veiksmus keliems tos pačios įstaigos ikiteisminio tyrimo pareigūnams gali būti pavedama žodiniu arba rašytiniu tos ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovo pavedimu.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

99. Kai ikiteisminio tyrimo metu nustatoma kitos nusikalstamos veikos, dėl kurios nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, požymių, priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą. Toks tyrimas pradedamas užrašant rezoliuciją ant gauto papildomo pareiškimo apie kitą nusikalstamą veiką, kito ikiteisminio tyrimo pareigūno tarnybinio pranešimo, jei pagal jį nebuvo pradėtas tyrimas, arba surašant tarnybinį pranešimą. Jei paaiškėjusi nusikalstama veika bus tirama anksčiau pradėtame ikiteisminiame tyrime, ši aplinkybė nurodoma rezoliucijoje arba tarnybiniame pranešime. Pradėjęs naujai paaiškėjusios nusikalstamos veikos ikiteisminį tyrimą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas užpildo nusikalstamos veikos statistinę kortelę ir apie priimtą sprendimą informuoja ikiteisminį tyrimą organizuojantį prokurorą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

100. Išnagrinėjus ikiteisminio tyrimo įstaigoje gautą pareiškimą apie nusikalstamą veiką ir padarius išvadą, kad jame nurodytus faktus net ir nepradėjus ikiteisminio tyrimo reikia vertinti kaip akivaizdžiai neteisingus arba kad yra aiškos BPK 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, nedelsiant, bet ne ilgiau kaip per 10 dienų nuo tokio pareiškimo gavimo priimamas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti požymiai veikos, kurią pareiškėjas klaidingai vertina kaip nusikalstamą, arba jei nusikalstama veika neatitinka visų būtinų konkrečios nusikalstamos veikos sudėties požymių, arba jei išdėstyti deklaratyvaus turinio teiginiai, grindžiami ne faktiniais duomenimis, bet samprotavimais ar prielaidomis, sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą priimamas BPK 168 straipsnyje nustatyta tvarka ir vienu ar keliais BPK 3 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą gali tik ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens sutikimu. Nutarime turi būti išaiškinta jo apskundimo tvarka ir terminai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

101. Nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nuorašas ne vėliau kaip kitą darbo dieną išsiunčiamas pareiškėjo ar jo teisėto atstovo nurodytu elektroninio pašto adresu. Jei pareiškėjo ar jo teisėto atstovo elektroninio pašto adresas nežinomas, pranešimas siunčiamas paštu. Prie pareiškimo nagrinėjimo medžiagos turi būti pridėtas lydraščio nuorašas. Jei nutarimas siunčiamas elektroniniu paštu, pridedama elektroninio laiško, patvirtinančio nutarimo išsiuntimą, patvirtinta kopija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

102. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, vadovaudamasis BPK 168 straipsnio 3 dalimi, per 24 valandas nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nuorašą IBPS priemonėmis turi perduoti (nukreipti) prokurorui. Prokuroro reikalavimu ikiteisminio tyrimo pareigūnas turi pateikti popierinę atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą medžiagą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

103. Jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodytos iš esmės tokios pačios faktinės aplinkybės kaip ir anksčiau gautame to paties pareiškėjo ar jo teisėto atstovo pareiškime, dėl kurio jau priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, toks pareiškimas laikomas kartotiniu ir naujas nutarimas dėl jo nepriimamas, o pareiškėjui ar jo teisėtam atstovui atsakoma ikiteisminio tyrimo įstaigoje nustatyta asmenų aptarnavimo tvarka. Kito asmens pateiktas pareiškimas apie tą pačią nusikalstamą veiką nelaikomas kartotiniu ir turi būti nagrinėjamas bendra tvarka, tačiau priimant nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą galima remtis tuo, kad jau yra priimtas nutarimas, kuriuo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą pagal kito asmens skundą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

104. Gavus pareiškimą apie nusikalstamą veiką, dėl kurios jau pradėtas ikiteisminis tyrimas, naujas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas, o pareiškimas pridedamas prie ikiteisminio tyrimo medžiagos ir apie tai pranešama pareiškėjui.

Pareiškimą apie nusikalstamą veiką galima pridėti prie ikiteisminio tyrimo medžiagos nepriimant atskiro sprendimo pradėti ikiteisminį tyrimą tik tuo atveju, kai pareiškime nurodyti duomenys apie tas pačias nusikalstamas veikas, dėl kurių jau atliekamas ikiteisminis tyrimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

105. Atsisakius pradėti ikiteisminį tyrimą BPK 168 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir esant duomenų apie administracinį nusižengimą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas pats inicijuoja tokio administracinio nusižengimo teiseną arba ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nutarimo priėmimo susijusios medžiagos patvirtintas kopijas persiunčia institucijai ar pareigūnui, kompetentingam inicijuoti administracinio nusižengimo teiseną, ir apie tai informuoja pareiškėją. Jei yra duomenų apie galimai padarytą tarnybinį ar drausminį nusižengimą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas juos persiunčia nagrinėti kompetentingai institucijai ar asmeniui. Apie tai informuojamas pareiškėjas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

106. Jei gautame pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti faktai apie administracinį, tarnybinį ar drausminį nusižengimą ir pareiškėjas neprašo pradėti ikiteisminio tyrimo, nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas. Pareiškimas ar pranešimas apie administracinį, tarnybinį ar drausminį nusižengimą ne vėliau kaip per penkias darbo dienas persiunčiamas nagrinėti pagal kompetenciją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

107. Ikiteisminis tyrimas pradamas, kai yra pagrindas manyti, kad veikoje yra nusikalstamos veikos požymių. Visais kitais atvejais gali būti pradama administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK arba tarnybinės ar drausminės atsakomybės taikymo procedūrą. Vėliau paaiškėjus, kad galimai padaryta nusikalstama veika (pavyzdžiui, kilę padariniai suponuoja baudžiamąją atsakomybę), pradamas ikiteisminis tyrimas, o vykdant administracinio nusižengimo teisenos pagal ANK arba tarnybinės ar drausminės atsakomybės taikymo procedūras gauta medžiaga ar jos patvirtintos kopijos pridedamos prie ikiteisminio tyrimo medžiagos. Kai nubaudus asmenį pagal ANK paaiškėja, kad padarytoje veikoje yra nusikalstamos veikos požymių, ikiteisminio tyrimo įstaigoje ikiteisminio tyrimo pradėjimo klausimas sprendžiamas bendra tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

V SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS DĖL VEIKŲ, NURODYTŲ BPK 167 STRAIPSNIO 1 DALYJE

108. Ikiteisminis tyrimas dėl BPK 167 straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų pradamas tik pagal nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimą apie nusikalstamą veiką arba prokuroro reikalavimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

109. Jei BK 140 straipsnio 1 dalyje, 145, 148 straipsniuose, 149 straipsnio 1 dalyje, 150 straipsnio 1 dalyje, 151 straipsnio 1 dalyje, 152 ir 165 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos turi smurto artimoje aplinkoje požymių, ikiteisminis tyrimas pradamas neatsižvelgiant į tai, ar yra nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimas. Tokiais atvejais prokuroro reikalavimas nesurašomas, ikiteisminis tyrimas pradamas ir procesas vyksta bendra tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

110. Jei dėl veikų, nurodytų BPK 167 straipsnio 1 dalyje, pateiktame nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškime išreikštas prašymas pradėti ikiteisminį tyrimą, esant pagrindui jis pradamas bendra tvarka. Gavus nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimą apie BPK 167 straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas, laikoma, kad nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo valia dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo yra išreikšta neatsižvelgiant į tai, ar prašymas pradėti ikiteisminį tyrimą suformuluotas tiesiogiai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

111. Pareiškimai apie BPK 167 straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas tikslinami bendra tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

112. Draudžiama atsisakyti priimti pareiškimą apie BPK 167 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką, jei tokį pareiškimą kito asmens interesais pateikė ne nukentėjusysis ar jo teisėtas atstovas. Nagrinėdamas tokį pareiškimą prokuroras arba ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo imtis priemonių gauti patikslinimą tiesiogiai iš nukentėjusiojo arba jo teisėto atstovo. Jei patikslinus gautą pareiškimą apie BPK 167 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką nukentėjusysis arba jo teisėtas atstovas nurodo, jog nepageidauja, kad būtų pradėtas ikiteisminis tyrimas, ir nėra aplinkybių, kurioms esant privaloma pradėti ikiteisminį tyrimą prokuroro reikalavimu,

vadovaujantis BPK 3 straipsnio 1 dalies 6 punktu, surašomas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

113. Ikiteisminio tyrimo įstaigoje ar prokuratūroje gavus informacijos apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, nurodytą BPK 167 straipsnio 1 dalyje, tačiau nesant nukentėjusiojo pareiškimo ar jo teisėto atstovo pareiškimo, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras privalo įvertinti, ar ši veika turi visuomeninę reikmę ir ar asmuo, kuriam padaryta žala, dėl svarbių priežasčių negali ginti savo interesų. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, nusprendęs, kad ši veika turi visuomeninę reikšmę arba kad asmuo, kuriam padaryta žala, dėl svarbių priežasčių negali ginti savo interesų, surinktą medžiagą perduoda prokurorui spręsti dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo prokuroro reikalavimu. Prokuroras, gavęs šią medžiagą ir nusprendęs, kad nėra BPK 167 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių (veika neturi visuomeninės reikšmės arba asmuo gali ginti savo teisėtus interesus), priima nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

114. Ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamų veikų, nurodytų BPK 167 straipsnio 1 dalyje, nesant nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimo, gali būti pradėtas prokuroro reikalavimu tik tada, kai nusikalstamos veikos turi visuomeninę reikšmę ar jomis padaryta žala asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti savo teisėtų interesų. Reikalavime turi būti išdėstyti motyvai, pagrindžiantys, kodėl nusikalstama veika turi visuomeninę reikšmę ar ja padaryta žala asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti savo teisėtų interesų.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

115. Sprendžiant, ar nusikalstama veika turi visuomeninę reikšmę, atsižvelgiama į tai, kad vien nukentėjusiojo einamos pareigos ar socialinis statusas savaime nenulemia nusikalstamos veikos visuomeninės reikšmės, nes įstatymui ir teismui visi asmenys yra lygūs, nepaisant jų veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių (BPK 6 straipsnio 2 dalis), o tą patį procesinį statusą turintys baudžiamojo proceso dalyviai turi ir tokias pačias teises bei pareigas. Šis sprendimo priėmimo pagrindas sietinas ne su kuriuo nors vienu nusikalstamos veikos požymiu ar keliais iš jų, o su įvairiais nusikalstamos veikos požymiais ir įvairiomis jos padarymo aplinkybėmis. Sprendžiant, ar nusikalstama veika turi visuomeninę reikšmę, kiekvienu atveju būtina įvertinti, kokie padariniai visuomenei, valstybei ir teisinei sistemai galėtų atsirasti, jeigu dėl šios veikos ir dėl kitų analogiškų veikų baudžiamasis procesas nebūtų pradėtas (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. nutarimą).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

116. Sprendžiant, ar asmuo dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtų savo interesų, būtina atsižvelgti į tai, kad toks sprendimo priėmimo pagrindas taikomas situacijoms, kai asmuo apskritai negali pats ar per teisėtą savo atstovą išreikšti valios ginti savo teisėtus interesus arba negali pats ar per teisėtą savo atstovą atlikti tam tikrų veiksmų, kuriais šiuos savo teisėtus interesus imtųsi ginti (pavyzdžiui, dėl fizinės ar psichinės negalios, teisinio subjektiškumo nebuvimo ir kt.), taip pat ir tokioms situacijoms, kai nors asmuo ir gali pats arba per teisėtą savo atstovą išreikšti valią ginti savo teisėtus interesus, gali pats arba per teisėtą savo atstovą atlikti tam tikrus veiksmus, kuriais šiuos savo teisėtus interesus imtųsi ginti, tačiau šių veiksmų objektyviai negali pakakti, kad tie interesai būtų apginti (pavyzdžiui, dėl negalėjimo gauti reikalingos informacijos, neturėjimo teisės atlikti reikiamus proceso veiksmus, dėl asmens, padariusio nusikalstamą veiką, teisinės neliečiamybės ir kt.) (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. nutarimą).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

117. Kad veikos turi visuomeninę reikšmę, galima pripažinti ir tais atvejais, kai asmenys kaltinami kelių tarpusavyje susijusių nusikalstamų veikų padarymu, dėl dalies iš kurių baudžiamasis procesas turėtų vykti tik gavus nukentėjusiojo skundą ar teisėto atstovo pareiškimą, jei tokiu atveju nutraukus baudžiamąjį procesą dėl BPK 167 straipsnio 1 dalyje nurodytos veikos pasunkėtų kitų nusikalstamų veikų atskleidimas ir įrodinėjimas. Tai turi būti aptarta prokuroro reikalavime.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

118. Nesant nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimo, jeigu pagal įstatymą toks pareiškimas yra būtina sąlyga baudžiamajam procesui pradėti, ir kai nusikalstama veika neturi visuomeninės reikšmės ir ja nepadaryta žalos asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtų savo interesų, prokuroras neturi įgaliojimų pradėti baudžiamojo proceso (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. ir 2006 m. birželio 15 d. nutarimus).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

119. Nukentėjusysis ar jo teisėtas atstovas, pranešdamas apie daiktų ar dokumentų praradimą arba turto sunaikinimą ar sugadinimą ir pageidaudamas gauti pažymą dėl kreipimosi į ikiteisminio tyrimo įstaigą, turi užpildyti prašymo išduoti pažymą neatliekant tyrimo ir įspėjimo dėl atsakomybės už melagingą įskundimą ar pranešimą apie nebūtą nusikaltimą formas. Pranešantis asmuo privalo pasirašyti, kad yra įspėtas dėl atsakomybės pagal BK 236 straipsnį už melagingą įskundimą ar pranešimą apie nebūtą nusikaltimą ir kad jam yra išaiškinta teisė kreiptis su pareiškimu dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo dėl nusikalstamos veikos, nurodytos BPK 167 straipsnio 1 dalyje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

120. Jei gaunamas prašymas išduoti pažymą neatliekant tyrimo, ikiteisminis tyrimas nepradedamas, tyrimas neatliekamas ir procesinis sprendimas nepriimamas (užrašoma rezoliucija „išduoti pažymą“). Asmeniui įteikiama pažyma, patvirtinanti jo kreipimąsi į ikiteisminio tyrimo įstaigą. Pažymoje turi būti nurodyta asmens prašymo registracijos data ir numeris, išaiškinta, koku pagrindu tyrimas nebus atliekamas, taip pat turi būti nurodyta, kad asmuo turi teisę kreiptis su pareiškimu prašydamas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamos veikos, nurodytos BPK 167 straipsnio 1 dalyje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

121. Tais atvejais, kai dėl nusikalstamos veikos, nurodytos BPK 167 straipsnio 1 dalyje, tyrimas neatliekamas, nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pranešime nurodyti numeruoti daiktai turi būti užregistruoti atitinkamuose registruose ikiteisminio tyrimo įstaigoje nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

122. Jei reikia užfiksuoti papildomą informaciją, nenurodytą pranešime apie nusikalstamą veiką ar prašyme išduoti pažymą, kai dėl nusikalstamų veikų, nurodytų BPK 167 straipsnio 1 dalyje, tyrimas neatliekamas, surašomas tarnybinis pranešimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

VI SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS DĖL SU GAISRAIS SUSIJUSIŲ NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ

123. Gavę informacijos apie gaisrą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento (toliau – PAGD) pareigūnai atlieka neatidėliotiną informacijos patikrinimą. Užgesinus gaisrą, vadovaujantis PAGD veiklą reglamentuojančiais teisės aktais atliekama gaisravietės apžiūra ir tarnybiniame pranešime užfiksuojami asmenų, žinančių faktines aplinkybes, turinčias reikšmės gaisro kilimo priežastčiai nustatyti, duomenys.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

124. Paaiškėjus tyčinio padegimo požymiams, PAGD pareigūnas apie tai nedelsdamas praneša teritorinės policijos įstaigos budėtojiui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

125. Teritorinės policijos įstaigos budėtojas, gavęs informacijos apie nusikalstamą veiką, susijusią su tyčiniu padegimu, paveda policijos įstaigos ikiteisminio tyrimo pareigūnams vykti į įvykio vietą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

126. Policijos ikiteisminio tyrimo pareigūnas įvykio vietoje priima sprendimą dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo. Svetimo turto sunaikinimas tyčia padegant paprastai kvalifikuojamas pagal BK 187 straipsnio 2 dalį (kaip padarytas visuotinai pavojingu būdu).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

127. Policijos ikiteisminio tyrimo pareigūnas, priėmęs sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, atlieka pirminius tyrimo veiksmus. Gaisravietės įvykio vietos tyrimą visais atvejais atlieka PAGD specialistas. Prireikus pasitelkiami kitų sričių specialistai (teismo medikas, ekspertas kriminalistas ir kt.).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

128. Prireikus PAGD Gaisrinių tyrimų centro specialistai ekspertai gali būti kviečiami, jeigu:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

128.1. gaisro metu žūsta žmogus;

128.2. gaisras sunaikina:

128.2.1. strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių juridinių asmenų infrastruktūrą sudarantį turtą ar jo dalį;

128.2.2. didelės vertės turtą;

128.2.3. didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės vertybes;

128.3. gaisras turi kitą visuomeninę reikšmę.

129. PAGD pareigūnams patikrinus informaciją apie gaisrą ir nustačius nusikalstamos veikos, nurodytos BK 187 straipsnio 1 ir 3 dalyse arba 188 straipsnyje, požymius, nuo gaisro nukentėjusiam asmeniui ar teisėtam jo atstovui (jei yra žinomas) išaiškinama, kad ikiteisminis tyrimas dėl tokių veiksmų gali būti pradėtas tik tada, kai yra nukentėjusio asmens ar jo teisėto atstovo pareiškimas. Dėl žodinių pareiškimų PAGD pareigūnai turi surašyti nustatytos formos protokolą-pareiškimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

130. PAGD pareigūnas, gavęs nuo gaisro nukentėjusio asmens ar jo teisėto atstovo pareiškimą, pradeda ikiteisminį tyrimą, atlieka įvykio vietos (gaisravietės) tyrimą ir kitus tyrimo veiksmus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

131. Esant duomenų, kad padaryta nusikalstama veika, nurodyta BK 187 straipsnio 1 ir 3 dalyse arba 188 straipsnyje, ir nuo gaisro nukentėjęs asmuo (sunaikinto ar sugadinto turto savininkas) nėra žinomas arba toks asmuo dėl kitų svarbių priežasčių negali ginti savo teisėtų interesų, arba paaiškėjusi nusikalstama veika turi visuomeninę reikšmę, PAGD pareigūnas surinktą medžiagą perduoda prokurorui spręsti dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo prokuroro reikalavimu (neatsižvelgiant į tai, ar gautas nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimas).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

132. Jei nuo gaisro nukentėjusio asmens ar jo teisėto atstovo pareiškimas negautas ir nėra pagrindo manyti, kad nuo nusikalstamos veikos nukentėjęs asmuo dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtų savo interesų arba kad nusikalstama veika turi visuomeninę reikšmę, ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamos veikos, nurodytos BK 187 straipsnio 1 ir 3 dalyse arba 188 straipsnyje, nepradedamas. Nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą šiais atvejais nepriimamas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

133. Nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas ir tais atvejais, kai per gaisravietės apžiūrą nustatomi aiškūs administracinio nusižengimo požymiai ir pradama administracinio nusižengimo teiseną. Jei yra gautas nukentėjusiojo ar jo teisėto atstovo pareiškimas, tačiau nustatomi aiškūs administracinio nusižengimo požymiai, priimamas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

134. Tais atvejais, kai gaisras sunaikina strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių juridinių asmenų infrastruktūrą sudarantį turtą ar jo dalį arba didelės vertės svetimą turtą ar didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės vertybes ir nėra atmesta tyčinio padėgimo versija, būtina pradėti ikiteisminį tyrimą dėl BK 187 straipsnio 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

135. Tais atvejais, kai gaisravietėje randamas lavonas, be Rekomendacijų IV skyriuje nurodytų ikiteisminio tyrimo pradėjimo klausimų, nedelsiant sprendžiama ir dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo pagal BK 129 arba 132 straipsnį, atsižvelgiant į gaisro kilimo priežastis ir kitas nustatytas faktines aplinkybes.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

136. Jei per gaisravietės apžiūrą nenustatoma tyčinio arba neatsargaus svetimo turto sunaikinimo požymių, priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą gaisravietėje rasto lavono mirties priežastiai nustatyti (pavyzdžiui, žuvus namo savininkui, kai gaisras kilo dėl jo paties neatsargaus elgesio su ugnimi).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

VII SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS MIRTIES PRIEŽASČIAI NUSTATYTI

137. Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 4 straipsnyje nurodyti šie asmenys, turintys teisę nustatyti asmens mirties faktą:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

- 137.1. asmens sveikatos priežiūros specialybių gydytojai;
- 137.2. gydytojas patologas;
- 137.3. gydytojas teisės medicinos ekspertas;
- 137.4. gydytojų konsiliumas;
- 137.5. skubios nestacionarinės medicinos pagalbos įstaigų slaugos specialistai;
- 137.6. slaugos specialistas, tiesiogiai atlikęs mirusio asmens sveikatos priežiūrą nesant gydytojo.

138. Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmuo, nustatęs asmens mirties faktą, privalo nedelsdamas pranešti policijai, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

- 138.1. nustatyta arba įtariama smurtinė mirtis;
- 138.2. mirtis įvyko viešoje vietoje;
- 138.3. nenustatyta mirusiojo asmenybė;
- 138.4. neaiški mirties priežastis, jei mirtis įvyko už stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ribų;
- 138.5. staigi arba netikėta mirtis;
- 138.6. mirė pacientas, išbuvęs stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje mažiau nei 24 valandas, išskyrus atvejus, kai mirtis įvyko dėl nustatytos lėtinės ligos;
- 138.7. nustatyta arba įtariama, jog mirtis įvyko nuo gamybinės traumos, apsinuodijimo, profesinės ligos, ypač pavojingos infekcinės ligos;
- 138.8. mirusiajam jo paskutinio susirgimo metu nebuvo teikiama medicinos pagalba;
- 138.9. to reikalauja mirusiojo teisėtas atstovas;
- 138.10. kitais įstatymų numatytais atvejais.

139. Jei mirties priežastis yra aiški ir ją galima pagrįsti medicininių dokumentų duomenimis, ambulatorinės ar stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojas, išoriškai apžiūrėjęs lavoną, nustato nesmurtinės mirties priežastį ir išduoda medicininių mirties liudijimą. Vadovaujantis Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi, policijai apie tokį atvejį gali būti nepranešama, mirties priežasties patikslinimas neatliekamas ir nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

140. Policijos įstaigoje gavus informacijos apie asmens mirties faktą, atsakingas darbuotojas nustatyta tvarka ją registruoja kaip informaciją apie galimą nusikalstamą veiką ir nedelsdamas paveda šios įstaigos pareigūnui atlikti jos patikrinimą, nuvykstant į nurodytą mirusiojo radimo vietą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

141. Jei į įvykio vietą nebuvo atvykęs Rekomendacijų 137 punkte nurodytas asmuo, turintis teisę nustatyti asmens mirties faktą, policijos pareigūnas privalo iškviesti į įvykio vietą asmens sveikatos priežiūros gydytoją arba skubios nestacionarinės medicinos pagalbos įstaigos slaugos specialistą, kad būtų konstatuotas mirties faktas. Jei mirties priežastis yra aiški, nenustatyta, kad galėjo būti padaryta nusikalstama veika ar kad mirtis galėjo būti smurtinė ir yra išduotas medicininis mirties liudijimas, informaciją tikrinęs pareigūnas surašo tarnybinį pranešimą. Tokiu atveju nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas. Jei yra atsiradę vėlyvieji lavoniniai reiškiniai, gydytojas ar skubios nestacionarinės medicinos pagalbos įstaigos slaugos specialistas į įvykio vietą nustatyti mirties fakto nekviečiamas.

Vėlyvieji lavoniniai reiškiniai – tai lavono irimas veikiant išoriniams ir vidiniams veiksniams. Išoriniams veiksniams priskiriamas vabzdžių ir gyvūnų ardomasis poveikis, oro sąlygų įtaka ir pan., o vidiniams veiksniams – puvimas ir autolizė (organinių struktūrų savaiminis irimas veikiant kūne esantiems fermentams). Galimas ir kitoks vėlyvųjų lavoninių reiškinių pasireiškimas (pavyzdžiui, užsikonservavimas, suvarškėjimas, mumifikacija). Jie paprastai atsiranda praėjus ne mažiau kaip kelioms paroms po mirties. Priklausomai nuo aplinkos, kurioje buvo lavonas, temperatūros, drėgmės ir kitų veiksnių vėlyvųjų reiškinių atsiradimas gali prasidėti ir praėjus kelioms savaitėms ar mėnesiams nuo mirties momento.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

142. Teismo medicinoje yra keletas mirties pagal ją sukėlusius veiksnus klasifikacijų. Mirtis būna natūrali ir nenatūrali (priešlaikinė):

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

142.1. natūrali mirtis pagrįsta fiziologinėmis priežastimis, sudarančiomis tokias sąlygas, kuriomis gyvas organizmas negali egzistuoti. Tai mirtis dėl gilios senatvės, išsekus organizmo fiziologinėms atsargoms, neišsivysčiusių naujagimių mirtis dėl nepakankamų fiziologinių atsargų gyvybei palaikyti arba apsigimimų;

142.2. nenatūrali (priešlaikinė) mirtis įvyksta nuo ligų arba sužalojimų. Priešlaikinė mirtis socialiniu ir teisiniu požiūriu skirstoma į smurtinę ir nesmurtinę:

142.2.1. smurtinė mirtis (lot. *mors criminalis*) – tai mirtis nuo įvairių išorinių veiksnių poveikio (mechaninių sužalojimų, deguonies stokos, elektros, žaibo, aukštos ir žemos temperatūros, aukšto ir žemo atmosferos slėgio, jonizuojančio spinduliavimo, nuodų poveikio, susargdinimo, bado, troškulio, psichinės traumos, fizinio pervargimo). Atsižvelgiant į tai, kas tą išorinį veiksnių panaudojo, smurtinės mirtys skirstomos į nužudymą (lot. *homicidium*), savižudybę (lot. *suicidium*) arba nelaimingą atsitikimą (lot. *casus accidentalis*);

142.2.2. nesmurtinė mirtis – tai mirtis dėl įvairių ligų.

143. Specialisto dalyvavimas apžiūrint lavoną tikslingas tais atvejais, kai ikiteisminiam tyrimui svarbu kuo tiksliau nustatyti mirties laiką ir:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

143.1. yra akivaizdūs nusikalstamos veikos požymiai (pavyzdžiui, nužudymas);

143.2. įtariant nužudymą (pavyzdžiui, esant akivaizdiems mechaniniams sužalojimams: nubrozdinimams, kraujosruvoms, žaizdoms, kūno deformacijoms ir pan., kurių atsiradimo negalima paaiškinti griuvimu, kritimu ar kitomis (atsitiktinėmis) žinomomis mirties ir lavono radimo aplinkybėmis);

143.3. esant duomenų, kad lavono radimo vieta nėra jo mirties vieta (išskyrus atvejus, kai mirštama greitosios medicinos pagalbos automobilyje arba asmens sveikatos priežiūros įstaigoje);

143.4. esant lavono slėpimo (dalinio padalinimo, užkasimo ir pan.) požymių;

143.5. neįprastų, netipinių savižudybių atvejais arba tais atvejais, kai savižudybės versija abejotina;

143.6. nelaimingų atsitikimų (kritimo iš aukštumos, nuo laiptų, griuvimo ir kt.) neaiškiomis aplinkybėmis atvejais;

143.7. staigos, netikėtos kūdikių, vaikų (nesirgusių sunkiomis ligomis, nesant apsigimimo ir pan.) mirties ne asmens sveikatos priežiūros įstaigoje atveju.

144. Specialisto (teismo medicinos eksperto) dalyvavimas apžiūrint lavoną įvykio vietoje netikslingas, kai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

144.1. nėra nusikalstamos veikos požymių (pavyzdžiui, nelaimingas atsitikimas nesuinteresuotų liudininkų akivaizdoje, savižudybė, nekelianti abejonių);

144.2. nėra smurtinės mirties (nužudymo, savižudybės, nelaimingo atsitikimo) požymių;

144.3. lavonas pažengusio irimo stadijoje (puvimas, mumifikacija, iš dalies ar visiškai skeletuotas lavonas ir kt.), nesant akivaizdžių nusikalstamos veikos požymių;

144.4. gaisravietėje rastas apdegęs ar suanglėjęs lavonas, nesant akivaizdžių nusikalstamos veikos požymių.

145. Kilus bent menkiausių abejonių dėl teismo medicinos eksperto dalyvavimo būtinumo, tikslinga telefonu konsultuotis su teritoriją aptarnaujančiu (budinčiu) teismo medicinos ekspertu.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

146. Esant nusikalstamos veikos (nužudymo, neatsargaus gyvybės atėmimo, palikimo be pagalbos, kai grėsė pavojus gyvybei, privedimo prie savižudybės, padėjimo nusižudyti, darbų saugos ar sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimo, dėl kurio žuvo žmogus, ir kt.) požymiams, ikiteisminis tyrimas pradedamas pagal atitinkamą BK straipsnį. Tokiu atveju į įvykio vietą kviečiamas teismo medikas ir jis atlieka išorinę lavono apžiūrą. Jei įmanoma, lavono apžiūra atliekama įvykio arba lavono radimo vietoje. Jei lavonas randamas ne uždaroje patalpoje arba jei toje vietoje negalima atlikti nuodugnios išorinės lavono apžiūros, apžiūra gali būti tęsiama pergabenus lavoną į tam tinkamas patalpas (teritorinėje lavoninėje, ligoninėje, teismo medicinos skyriuje), prieš tai užfiksavus (nufotografavus ir aprašius) radimo padėtį ir kitas aplinkybes.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

147. Jei į įvykio vietą nekviečiamas teismo medikas, policijos ikiteisminio tyrimo pareigūnas lavono radimo vietoje atlieka ir išorinę lavono apžiūrą, aprašo lavono išorę, kūno, rankų ir kojų padėtį, aprangą, matomus kūno sužalojimų pėdsakus, odos pakitimus, lavondėmes, kūno sustingimo laipsnį, aplinkos sąlygas ir kt.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

148. Informacijos apie mirties priežastį patikslinimo metu policijos ikiteisminio tyrimo pareigūnas išsiaiškina, kur, kada, kokiomis aplinkybėmis mirė ar buvo rastas miręs žmogus, ar pastaruoju metu jis sirgo, pas kurį gydytoją (kurioje gydymo įstaigoje) gydėsi, kokius vartojo vaistus. Policijos pareigūnas (pareigūnai) turi užfiksuoti asmenų, buvusių įvykio vietoje, mirusiojo artimųjų giminių, kartu gyvenusių asmenų asmens duomenis, pokalbių su jais metu surinkti reikšmingą įvykiui tirti informaciją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

149. Patikslinimo metu privaloma susipažinti ir su asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojo ar skubios medicinos pagalbos specialisto, konstatavusio mirties faktą, medicininiuose dokumentuose padarytais įrašais apie lavono išorinę apžiūrą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

150. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, atlikęs informacijos apie žmogaus mirties priežastį patikslinimą, surašo išsamų tarnybinį pranešimą (pranešimus), kuriame nurodo:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

150.1. visas nustatytas faktines mirties aplinkybes, mirusiojo artimųjų giminaičių ar kitų šeimos narių ir įvykio liudytojų asmens duomenis ir duotų paaiškinimų esminius duomenis;

150.2. duomenis apie įvykio vietos ir lavono apžiūrą;

150.3. asmenų, radusių lavoną, ir mirusiojo artimųjų giminaičių ar kitų šeimos narių duomenis ir žodinių paaiškinimų turinį;

150.4. asmens, konstatavusio mirties faktą, asmens duomenis, su lavonu atliktus veiksmus ir manipuliacijas;

150.5. kam iš mirusiojo artimųjų giminaičių, kitų šeimos narių ar teisėtų atstovų pranešta apie mirties faktą.

151. Patikslinimo metu nenustačius, kad mirtis galėjo būti smurtinė ar kad galėjo būti padaryta nusikalstama veika, ikiteisminis tyrimas nepradedamas ir priimamas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Nutarimo, kuriame turi būti išaiškinta apskundimo tvarką ir terminai, nuorašas išsiunčiamas mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

152. Kai žmogus miršta ne asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, o asmens sveikatos priežiūros gydytojas nenustato mirties priežasties ir apie tokį atvejį vadovaujantis Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi buvo pranešta policijai, tačiau policijos pareigūnai nenustatė, kad galėjo būti padaryta nusikalstama veika ar kad mirtis galėjo būti smurtinė, ir jei yra žinoma mirusiojo asmenybė, ikiteisminis tyrimas mirties priežastčiai nustatyti nepradedamas ir priimamas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Nutarimo, kuriame turi būti išaiškinta apskundimo tvarką ir terminai, nuorašas išsiunčiamas mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

153. Kai mirties priežastis neaiški, o ikiteisminis tyrimas nepradedamas, mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui išaiškinama, kad pagal Medicininio mirties liudijimo išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. 565 „Dėl Medicininio mirties liudijimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 punktą medicininį mirties liudijimą gali išduoti gydytojas patologas ar gydęs medicinos gydytojas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

154. Ikiteisminio tyrimo pareigūnui, atlikusiam informacijos apie mirties priežastį patikrinimą, ar prokurorui padarius preliminarį išvadą, kad mirties priežastis galėjo būti smurtinė, tačiau nesant duomenų, kad buvo padaryta konkreti nusikalstama veika, pradedamas ikiteisminis tyrimas mirties priežastčiai nustatyti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

155. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, pradėjęs ikiteisminį tyrimą mirties priežastiai nustatyti, apie priimtą sprendimą raštu praneša mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

156. Ikiteisminio tyrimo pradėjimo registracijos įrašė BK specialiosios dalies straipsnis nenurodomas, nurodomas skaičių kodas 555000. Nusikalstamos veikos statistinės kortelės (10 kortelė) 11 eilutėje taip pat nurodomas skaičių kodas 555000.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

157. Ikiteisminis tyrimas mirties priežastiai nustatyti pagal kodą 555000 pradedamas, kai būtina atlikti veiksmus, nenurodytus BPK 168 straipsnio 1 dalyje (pavyzdžiui, pavesti specialistui atlikti užduotį).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

158. Ikiteisminis tyrimas pradedamas, jei yra atsiradę vėlyvieji lavoniniai reiškiniai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

159. Kai randamas neatpažinto žmogaus lavonas, informacijos apie mirties priežastį patikrinimo metu policija turi imtis priemonių mirusiojo asmenybei nustatyti, rasti mirusiojo artimuosius giminaičius, kitus šeimos narius ar teisėtą atstovą ir informuoti juos apie mirtį. Nepavykus nustatyti mirusiojo asmenybės, pradedamas ikiteisminis tyrimas mirties priežastiai nustatyti pagal kodą 555000. Nustačius mirusiojo asmenybę, ikiteisminio tyrimo pareigūnas raštu praneša mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui apie pradėtą ikiteisminį tyrimą mirties priežastiai nustatyti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

160. Jei pacientui mirus stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje įtariamas netinkamas gydymas (pavyzdžiui, kreipiasi mirusio asmens artimieji ar gaunama kita informacija), pradedamas ikiteisminis tyrimas. Tokiu atveju nedelsiant (iki lavono tyrimo pradžios) paimami medicininiai dokumentai (gydymo stacionare ligos istorija) iš stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos. Užduotyje specialistui turi būti aiškiai nurodyta, kad tyrimas skiriamas dėl galimai netinkamo gydymo ir kad neleidžiama dalyvauti gydytojams, teikusiems mirusiam pacientui asmens sveikatos priežiūros paslaugas, ar kitiems šios asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojams.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

161. Atliekant ikiteisminį tyrimą mirties priežastiai nustatyti dėl geležinkelio transporto eismo įvykių, tiriamos visos tokio įvykio aplinkybės, taip pat tyčinės nusikalstamos veikos, nelaimingo atsitikimo, savižudybės versijos, surenkami duomenys apie su eismo įvykiu susijusius geležinkelio darbuotojų ir nukentėjusiojo veiksmus. Ikiteisminio tyrimo metu nesurinkus duomenų apie geležinkelio darbuotojų kaltę dėl eismo įvykio, nenustačius nelaimingo atsitikimo požymių, bet nustačius tyčinius nukentėjusiojo veiksmus, juos būtina įvardyti nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą motyvuojamojoje dalyje ir nurodyti, kad geležinkelio transporto eismo įvykis, kurio metu žuvo žmogus, įvyko dėl šio tyčinių veiksmų, nesant geležinkelio darbuotojų nusikalstamų veiksmų.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

162. Ikiteisminio tyrimo, atliekamo mirties priežasčiai nustatyti, metu nustačius konkrečios nusikalstamos veikos požymių, priimamas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą, surašant tarnybinių pranešimą apie padarytą nusikalstamą veiką.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

163. Ikiteisminis tyrimas pradedamas pagal atitinkamą BK straipsnį ir tuo atveju, kai mirties priežasties tyrimo metu faktiškai tikrinama konkrečios nusikalstamos veikos (pavyzdžiui, nužudymo) versija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

164. Gavus pareiškimą apie nusikalstamą veiką, kuriame nurodoma, kad asmuo galėjo tapti nusikalstamos veikos auka ir prašoma pradėti ikiteisminį tyrimą, visais atvejais turi būti priimamas sprendimas pradėti arba atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

165. Ikiteisminio tyrimo mirties priežasčiai nustatyti metu nustačius, kad nebuvo padaryta nusikalstama veika, prokuroras nutarimu nutraukia ikiteisminį tyrimą. Nutarimo, kuriame turi būti išaiškinta apskundimo tvarką ir terminai, nuorašas išsiunčiamas mirusiojo artimajam giminaičiui, kitam šeimos nariui ar teisėtam atstovui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

VIII SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS ASMENIUI DINGUS BE ŽINIOS

166. Ikiteisminio tyrimo įstaigoje gavus pareiškimą apie be žinios dingusį asmenį, nedelsiant atliekamas neatidėliotinas informacijos patikrinimas. Jo metu nustačius be žinios dingusio asmens buvimo vietą ir nesant duomenų, kad asmuo galėjo tapti nusikalstamos veikos auka, informaciją tikrinęs pareigūnas surašo tarnybinių pranešimą. Tokiu atveju nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepriimamas.

Jei dingusio be žinios asmens buvimo vieta nenustatoma, Rekomendacijų nustatyta tvarka pradedamas ikiteisminis tyrimas dėl dingusio be žinios asmens. Sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą įforminamas rezoliucija, joje BK specialiosios dalies straipsnis nenurodomas, nurodomas skaičių kodas 556000.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

167. Ikiteisminio tyrimo metu nustačius konkrečios nusikalstamos veikos požymių, surašomas ikiteisminio tyrimo pareigūno tarnybinis pranešimas arba ant dokumento, kuriame užfiksuoti duomenys apie paaiškėjusios nusikalstamos veikos požymius, užrašoma prokuroro, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovo rezoliucija. Rezoliucijoje ar tarnybiniame pranešime nurodoma, kad ikiteisminis tyrimas toliau bus tęsiamas pagal konkretų BK specialiosios dalies straipsnį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

168. Ikiteisminis tyrimas pagal atitinkamą BK straipsnį pradedamas ir tuo atveju, kai ikiteisminio tyrimo dėl asmens dingimo be žinios metu faktiškai tikrinama konkrečios nusikalstamos veikos (pavyzdžiui, nužudymo, prekybos žmonėmis) versija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

169. Gavus dingusio be žinios asmens artimųjų ar kitų asmenų pareiškimą, kuriame nurodoma, kad asmuo galėjo tapti nusikalstamos veikos auka, ir prašoma pradėti ikiteisminį tyrimą, visais atvejais turi būti priimamas sprendimas pradėti arba atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

IX SKYRIUS

IKITEISMINIO TYRIMO PRADĖJIMAS GAVUS INFORMACIJĄ PAGAL PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ

170. Šiame skyriuje vartojamos pranešėjo, pranešimo, informacijos apie pažeidimą sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pranešėjų apsaugos įstatyme. Generalinės prokuratūros atsakingas padalinys yra Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyrius arba kitas Generalinės prokuratūros padalinys, kuriam generalinio prokuroro įsakymu pavesta priimti sprendimus dėl asmens pripažinimo pranešėju pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

171. Prokuratūra priima, pagal kompetenciją nagrinėja arba perduoda kitoms institucijoms nagrinėti pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą pateiktus pranešimus ar informaciją apie pažeidimus, koordinuoja pranešėjų apsaugos ir pagalbos jiems pagal šį įstatymą procesą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

172. Prokuratūroje gauta informacija apie pažeidimą priimama, registruojama ir nagrinėjama vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu, Pranešimų apie pažeidimus įstaigose pateikimo Lietuvos Respublikos prokuratūrai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2018 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. I-207 „Dėl Pranešimų apie pažeidimus įstaigose pateikimo Lietuvos Respublikos prokuratūrai tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

173. Ikiteisminio tyrimo įstaiga, gavusi informaciją apie pažeidimą iš asmens, kuris nėra susijęs su ikiteisminio tyrimo įstaiga tarnybos, darbo arba sutartiniais santykiais, ją priima ir registruoja ikiteisminio tyrimo įstaigoje nustatyta tvarka atskirame registre ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo pranešimo gavimo persiunčia Generalinės prokuratūros atsakingam padaliniui paštu arba el. paštu praneseju.apsauga@prokuraturos.lt, išskyrus Rekomendacijų 174 punkte nustatytas išimtis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

174. Generalinės prokuratūros atsakingam padaliniui įvertinus pranešime apie pažeidimą pateiktą informaciją ir priėmus sprendimą dėl asmens pripažinimo pranešėju, pranešimas, jei jame yra duomenų apie galimą nusikalstamą veiką arba jį pateikęs asmuo paprašė pradėti ikiteisminį tyrimą, kartu su sprendimu dėl pranešėjo statuso perduodamas nagrinėti pagal kompetenciją Generalinės prokuratūros padaliniui, apygardos prokuratūrai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai,

nurodant užtikrinti pranešėjo apsaugą pagal Pranešėjų apsaugos įstatyme keliamus reikalavimus ir informuoti apie pranešimo tyrimo eigą ir rezultatus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

175. Generalinės prokuratūros padalinio, apygardos prokuratūros ar jos padalinio vadovo (jo pavaduotojo) sprendimu gauta informacija apie pažeidimą kartu su sprendimu pripažinti (nepripažinti) asmenį pranešėju nedelsiant, bet ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo informacijos apie pažeidimą gavimo Generalinės prokuratūros padalinyje, apygardos prokuratūroje ar jos padalinyje gali būti persiunčiama pagal kompetenciją nagrinėti ikiteisminio tyrimo įstaigai. Jei pranešimas apie pažeidimą persiunčiamas nagrinėti ikiteisminio tyrimo įstaigai, apie tai pranešama pranešėjui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

176. Generalinės prokuratūros padalinio, apygardos prokuratūros ar jos padalinio, ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovas (jo pavaduotojas), kartu su pranešimu apie pažeidimą gavęs sprendimą pripažinti (nepripažinti) asmenį pranešėju, paveda prokurorui arba ikiteisminio tyrimo pareigūnui surašyti tarnybinį pranešimą apie gautą informaciją, šį pranešimą registruoti kaip pareiškimą apie nusikalstamą veiką ir jį išnagrinėjus priimti proceso sprendimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

177. Jeigu pagal pranešimą apie pažeidimą ikiteisminis tyrimas turi būti pradedamas nedelsiant, Generalinės prokuratūros atsakingas padalinys, nelaukdamas, kol pranešimą pateikęs asmuo bus pripažintas ar nepripažintas pranešėju, perduoda jį nagrinėti pagal kompetenciją Generalinės prokuratūros padaliniui, apygardos prokuratūrai ar ikiteisminio tyrimo įstaigai. Tokiu atveju nurodoma, kad sprendžiamas asmens pripažinimo pranešėju klausimas ir būtina užtikrinti pranešėjo apsaugą pagal Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytus reikalavimus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

178. Jeigu prokuratūra ar ikiteisminio tyrimo įstaiga neturi galimybės pagal Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytus formos reikalavimus gauto pranešimo apie pažeidimą nedelsiant perduoti Generalinės prokuratūros atsakingam padaliniui, o ikiteisminis tyrimas dėl jame nurodytų pažeidimų turi būti pradedamas nedelsiant, ikiteisminis tyrimas pradedamas prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno tarnybiniu pranešimu ir imamasi priemonių užtikrinti pranešėjo apsaugą pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimus. Tokiu atveju pranešimas apie pažeidimą neatidėliotinai pateikiamas Generalinės prokuratūros atsakingo padalinio vyriausiajam prokurorui spręsti dėl asmens pripažinimo (nepripažinimo) pranešėju. Priėmus sprendimą dėl pranešėjo statuso suteikimo (nesuteikimo), informuojamas ikiteisminį tyrimą organizuojantis ir jam vadovaujantis prokuroras.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

179. Pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą gavus informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, ikiteisminis tyrimas pradedamas tik tarnybiniu pranešimu. Jame nenurodomas asmuo, pateikęs tokią informaciją, ir jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

180. Pranešimas apie pažeidimą, prokuroro sprendimas dėl pranešėjo statuso suteikimo (nesuteikimo) ir kiti informaciją pagal Pranešėjų įstatymo nuostatas pateikusiam asmeniui

siunčiami pranešimai saugomi atskirai nuo ikiteisminio tyrimo medžiagos – užantspauduotame voke, kartu su asmens duomenimis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

181. Apie pradėtą ikiteisminį tyrimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešama pranešėjui ar jo atstovui jų nurodytu elektroninio pašto adresu. Jei pranešėjo ar jo atstovo elektroninio pašto adresas nežinomas, pranešimas siunčiamas paštu. Apie pradėtą ikiteisminį tyrimą informuojamas ir Generalinės prokuratūros atsakingas padalinys.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

182. Generalinės prokuratūros padalinio, apygardos prokuratūros ar jos padalinio prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas, gavęs iš Generalinės prokuratūros atsakingo padalinio pranešimą apie pažeidimą ir įvertinęs, kad pranešime nepakanka duomenų, kuriais remiantis būtų galima priimti sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, vadovaudamasis BPK 168 straipsnio 1 dalimi gali atlikti patikslinimą. Priėmus sprendimą atlikti patikslinimą, aukštesnysis prokuroras turi pavesti jį atlikti pagal kompetenciją Generalinės prokuratūros padaliniui, apygardos prokuratūrai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai. Pavedime turi būti nurodoma užtikrinti pranešėjo apsaugą pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimus ir informuoti prokuratūrą apie persiūsto tyrimo eigą ir rezultatus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

183. Patikslinimo metu pranešėjas neapklauiamas, išskyrus atvejus, kai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

183.1. jis raštu prašo netaikyti konfidencialumo;

183.2. jis pateikia žinomai melagingą informaciją;

183.3. atsižvelgiant į pateiktus duomenis ir jų ryšį su pareiškėju, objektyviai neįmanoma užtikrinti jo konfidencialumo ir ant pranešimo apie pažeidimą yra prokuroro rezoliucija „naudoti asmens duomenis“.

184. Nutarime atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą asmuo, pateikęs informaciją ir jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija nenurodoma, išskyrus Rekomendacijų 179 punkte nurodytus atvejus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

185. Nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nuorašas išsiunčiamas pranešėjui ir Generalinės prokuratūros atsakingam padaliniui.

Ikiteisminio tyrimo pareigūnas pranešime turi išaiškinti pranešėjo teisę apskųsti nutarimą prokurorui. Prokuroras pranešime turi išaiškinti pranešėjo teisę apskųsti nutarimą ikiteisminio tyrimo teisėjui ir kad padavus skundą ikiteisminio tyrimo teisėjui tolesnio proceso metu pranešėjo konfidencialumas bus užtikrintas tiek, kiek numato BPK.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

186. Atsisakęs pradėti ikiteisminį tyrimą BPK 168 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir esant duomenų apie administracinį nusižengimą ar kituose teisės aktuose numatytą nusižengimą, prokuroras arba ikiteisminio tyrimo pareigūnas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nutarimu atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą perduoda turimą medžiagą įgaliotai institucijai spręsti arba

pagal kompetenciją pats priima sprendimą ANK ar kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir apie tai informuoja pareiškėją ir Generalinės prokuratūros atsakingą padalinį.

Igaliotai institucijai kartu su nutarimu ir surinkta medžiaga siunčiamas ir užantspauduotas vokas su pranešimo apie pažeidimą ir sprendimo asmenį pripažinti (nepripažinti) pranešėju kopijomis, nurodant užtikrinti pranešėjo apsaugą pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimus ir informuoti apie pažeidimo tyrimo rezultatus Generalinės prokuratūros atsakingą padalinį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

187. Dėl prokurorų ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų arba ikiteisminio tyrimo padalinio vadovų tarnybinės atsakomybės padarius ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos pažeidimus sprendžiama įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo
pradžios ir jos registravimo tvarkos
1 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva Nr. 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (OL 2012 L 315, 55 tomas, p. 57).

2. 2017 m. spalio 12 d. Tarybos Reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje.

Priedo pakeitimai:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

EUROPOS PROKURATŪROS KOMPETENCIJA

2017 m. spalio 12 d. TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (toliau – Reglamentas (ES) 2017/1939)

22 straipsnis

Europos prokuratūros dalykinė kompetencija

1. Europos prokuratūra yra kompetentinga Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų, numatytų Direktyvoje (ES) 2017/1371, kuri įgyvendinama nacionalinėje teisėje, atžvilgiu, nepriklausomai nuo to, ar tie patys nusikalstami veiksmai pagal nacionalinę teisę galėtų būti klasifikuojami kaip kitos rūšies nusikalstama veika <...>.

Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas	2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis
182 straipsnis. Sukčiavimas 207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas	<i>3 straipsnis</i> Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas 1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas būtų laikomas nusikalstama veika. 2. Šios direktyvos tikslais toliau nurodyta veikla laikoma Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu: a) su viešaisiais pirkimais nesusijusių išlaidų srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai: i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neišmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,

182 straipsnis. Sukčiavimas 207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas	ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
206 straipsnis. Kredito, paskolos, tikslinės paramos, subsidijos ar dotacijos panaudojimas ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką	iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti;
182 straipsnis. Sukčiavimas 207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas	b) su viešaisiais pirkimais susijusių išlaidų srityje, bent tuo atveju, kai tokie veiksmai padaromi ar neveikiama siekiant, kad nusikalstamų veikų vykdytojas arba kitas asmuo gautų neteisėto pelno, padarant nuostolį Sąjungos finansiniams interesams – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai: i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neišmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,
182 straipsnis. Sukčiavimas 207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas	ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
183 straipsnis. Turto pasisavinimas 184 straipsnis. Turto iššvaistymas	iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti, pakenkiant Sąjungos finansiniams interesams;
205 straipsnis. Apgaulingas pareiškimas apie juridinio asmens veiklą 220 straipsnis. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas 222 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas	c) kitų pajamų nei d punkte nurodytos pajamos iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai: <i>i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip neteisėtai sumažinami Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų ištekliai,</i>

205 straipsnis. Apgaulingas pareiškimas apie juridinio asmens veiklą 220 straipsnis. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas 222 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas	ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
183 straipsnis. Turto pasisavinimas 184 straipsnis. Turto iššvaistymas	iii) ne pagal paskirtį panaudojama teisėtai įgyta nauda ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas.
182 straipsnis. Sukčiavimas	d) pajamų iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas tarpvalstybinių sukčiavimo schemų taikymo atveju, kai: i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios su PVM susijusios ataskaitos ar dokumentai ir taip sumažinami Sąjungos biudžeto ištekliai, ii) neatskleidžiama su PVM susijusi informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba <i>iii) teisingos su PVM susijusios ataskaitos pateikiamos siekiant sukčiaujant nusišlopinti nesumokėjimo faktą arba neteisėtai sukurti teises susigrąžinti PVM.</i> Pastaba. Direktyvos (ES) 2017/1371 3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu Europos prokuratūra kompetentinga tik tais atvejais, kai toje nuostatoje apibrėžti tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra susiję su dviejų ar daugiau valstybių narių teritorija, o bendra jais padaryta žala yra ne mažesnė kaip 10 mln. EUR (Reglamento (ES) 2017/1939 22 straipsnio 1 dalis).
216 straipsnis. Nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas	<i>4 straipsnis</i> Kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos <i>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad pinigų plovimas, kaip aprašyta Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalyje, susijęs su turtu, įgytu vykdant nusikalstamas veikas, kurioms taikoma ši direktyva, būtų laikomas nusikalstama veika.</i> 2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinė pasyvioji ir aktyvioji korupcija būtų laikoma nusikalstama veika.

225 straipsnis. Kyšininkavimas 226 straipsnis. Prekyba poveikiu	a) Šioje direktyvoje pasyvioji korupcija reiškia valstybės pareigūno veiksmą, kuriuo jis tiesiogiai ar per tarpininką reikalauja arba gauna bet kokios naudos sau ar trečiajam asmeniui, arba pažada gauti tokios naudos už tai, kad eidamas pareigas ar vykdydamas savo funkcijas veikia arba neveikia taip, kad pakenkiama arba gali būti pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.
227 straipsnis. Papirkimas 226 straipsnis. Prekyba poveikiu	b) Šioje direktyvoje aktyvioji korupcija reiškia asmens veiksmą, kuriuo jis tiesiogiai ar per tarpininką žada, siūlo arba suteikia bet kokią naudą valstybės pareigūnui ar trečiajam asmeniui už tai, kad tas, eidamas pareigas arba vykdydamas savo funkcijas veikia arba neveikia taip, kad pakenkiama arba gali būti pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.
183 straipsnis. Turto pasisavinimas 184 straipsnis. Turto iššvaistymas 228 straipsnis. Piktnaudžiavimas	3. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis pasisavinimas būtų laikomas nusikalstama veika. Šioje direktyvoje pasisavinimas reiškia valstybės pareigūno, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai patikėtas lėšų ar turto valdymas, veiksmą, kuriuo jis skiria ar išmoka lėšas arba pasisavina ar panaudoja turtą ne pagal nustatytą paskirtį bet kuriuo būdu, kuriuo pakenkiama Sąjungos finansiniams interesams.
230 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas	4. Šioje direktyvoje valstybės pareigūnas reiškia: a) bet kurį Sąjungos pareigūną ar nacionalinį pareigūną, įskaitant kitos valstybės narės nacionalinius pareigūnus ir trečiųjų valstybių nacionalinius pareigūnus; i) Sąjungos pareigūnas reiškia asmenį, kuris yra: – pareigūnas ar kitas Sąjungos pagal sutartį samdytas tarnautojas, kaip apibrėžta Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygose, nustatytuose Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 (1) (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), arba – valstybės narės arba bet kurios viešosios ar privačios įstaigos į Sąjungą komandiruotas asmuo, atliekantis Sąjungos pareigūnų ar kitų tarnautojų funkcijoms lygiavertės funkcijas. Nedarant poveikio nuostatoms dėl privilegijų ir imunitetų, išdėstytoms protokoluose Nr. 3 ir Nr. 7, pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų nariai ir tokių įstaigų darbuotojai prilyginami Sąjungos pareigūnams tiek, kiek jiems netaikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai; ii) nacionalinis pareigūnas suprantamas remiantis „pareigūno“ arba „valstybės tarnautojo“ apibrėžtimi valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurioje atitinkamas asmuo vykdo savo funkcijas. Vis dėlto procesinių veiksmų, susijusių su valstybės narės pareigūnu arba trečiosios valstybės nacionaliniu pareigūnu, kuriuos yra inicijavusi kita valstybė narė, atveju pastaroji neprivalo taikyti „nacionalinio

pareigūno“ apibrėžties, išskyrus atvejus, kai ta apibrėžtis yra suderinama su jos nacionaline teise. Terminas „nacionalinis pareigūnas“ apima asmenis, kurie eina vykdomąsias, administracines arba teisėjo pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu. Asmenys, kurie eina teisėkūros pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu, prilyginami nacionaliniams pareigūnams;

b) bet kuri kitą asmenį, kuriam pavesta vykdyti ir kuris vykdo valstybės tarnybos funkcijas, apimančias Sąjungos finansinių interesų valdymą ar su šiais interesais susijusius sprendimus valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse.

Reglamentas (ES) 2017/1939

22 straipsnis

Europos prokuratūros dalykinė kompetencija <...>

2. Europos prokuratūra taip pat yra kompetentinga nusikalstamų veikų, susijusių su dalyvavimu nusikalstamos organizacijos veikloje, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2008/841/TVR (2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu), kuris įgyvendinamas nacionalinėje teisėje, atžvilgiu, jei tokia nusikalstama organizacija nusikalstamais veiksmais siekia įvykdyti bet kurią iš 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų.

3. Europos prokuratūra taip pat yra kompetentinga bet kurios kitos nusikalstamos veikos, kuri yra neatsiejamai susijusi su nusikalstamais veiksmais, patenkančiais į 1 dalies taikymo sritį, atžvilgiu. Kompetencija tokių nusikalstamų veikų atžvilgiu gali būti naudojama tik laikantis 25 straipsnio 3 dalies.

4. Bet kuriuo atveju Europos prokuratūros kompetencija neapima nusikalstamų veikų, susijusių su nacionaliniais tiesioginiais mokesčiais, įskaitant su jomis neatsiejamai susijusias nusikalstamas veikas. Šis reglamentas nedaro poveikio valstybių narių mokesčių administracijų struktūrai ir veikimui.

23 straipsnis

Europos prokuratūros teritorinė ir asmeninė kompetencija

Europos prokuratūra yra kompetentinga 22 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų atžvilgiu, kai:

- a) nusikalstama veika visa arba iš dalies buvo įvykdyta vienos ar kelių valstybių narių teritorijoje;
- b) nusikalstamą veiką įvykdė valstybės narės pilietis, jei ta valstybė narė turi jurisdikciją tokių ne jos teritorijoje įvykdytų nusikalstamų veikų atžvilgiu, arba
- c) nusikalstamą veiką ne a punkte nurodytose teritorijose įvykdė asmuo, kuriam nusikalstamos veikos vykdymo metu buvo taikomi Tarnybos nuostatai ar Įdarbinimo sąlygos, jei ta valstybė narė turi jurisdikciją tokių ne jos teritorijoje įvykdytų nusikalstamų veikų atžvilgiu.

Papildyta priedu:

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-133](#), 2014-06-30, paskelbta TAR 2014-07-01, i. k. 2014-09479
Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 "Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-288](#), 2014-12-29, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20897
Dėl baudžiamojo proceso dokumentų formų patvirtinimo
3.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-12](#), 2016-01-14, paskelbta TAR 2016-01-18, i. k. 2016-01154
Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 įsakymo Nr. I-110 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-180](#), 2016-07-07, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19386
Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 "Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo
5.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-335](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-27, i. k. 2016-29583
Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo
6.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas
Nr. [I-15](#), 2017-01-23, paskelbta TAR 2017-01-23, i. k. 2017-01283
Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo
7.
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas

Nr. [I-391](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-28, i. k. 2020-28733

Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas

Nr. [I-63](#), 2021-03-12, paskelbta TAR 2021-03-15, i. k. 2021-05186

Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. I-110 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos“ pakeitimo